

सम्पादकीय

विद्यार्थी भर्ना; केवल
कर्मकाण्ड

गत साल यसै समयमा केपी वली सरकार खुबै चर्चामा आएको थियो । २०७५ साल वैशाख १ गते केपीमण्डल लाखौं खर्च गरी मुगुमा रहेको नेपालकै सबैभन्दा ठूलो र आकर्षक रारा तालमा गए राष्ट्रका नाममा सम्बोधन गरेका थिए । त्यस समयमा वली सरकारले आफ्नो सरकारको २ महिने कार्यकाल पूरा गरिराखेको थियो । संसदीय व्यवस्थाअन्तर्गत चुनावमा तत्कालीन एमाले र माओवादी केन्द्रको गठबन्धनले स्पष्ट बहुमत प्राप्त गरेको थियो । तर सरकार बन्दै गर्दा केपीको नेतृत्वमा दुईतिहाइ बहुमत रहेको थियो । दुईतिहाइ बहुमत प्राप्त गरेपछि बनेको सरकारको नेतृत्व गरेका केपी वली भुइँ न भाँडामा जस्तो बनेका थिए । उनले दिग्विजय प्राप्त गरेको जस्तो भान गरेका थिए । त्यसैले गएको वर्ष उनका भाषणहरू सपना, आश्वासन र योजनाले भरिभराउ हुने गरेका थिए । त्यस्तै भाषण वलीले राम्रा पनि गरेका थिए ।

तिनै भाषणहरूमध्येको एउटा थियो- विद्यालय शिक्षामा बालबालिकाको पहुँच र विद्यार्थी भर्ना । उनले राम्रा नै एकजना विद्यार्थीलाई भर्ना मात्र गरेका थिएनन्, उनको अभिभावकत्व पनि ग्रहण गरेका थिए । त्यससँगै चितवनका एकजना बच्चाको अभिभावकत्व प्रचण्डले लिएका थिए । त्यसपछि सरकारमा रहेको नेकपाका नेता र उक्त पार्टीका मुख्यमन्त्री/मन्त्री, सांसदहरूको लहर नै लाग्यो- बालबालिकाको अभिभावकत्व ग्रहण गर्ने प्रक्रियामा । त्यो अभियानको केही महिना यस्तै समाचारहरूले पत्रत्रिकाहरू रङ्गिन पुगेका थिए । यस्तो लाग्यो अब नेपालमा कुनै पनि बालबालिकाले पढ्नबाट वञ्चित हुनु पर्दैन ।

अहिले विद्यार्थी भर्ना अभियानको एक वर्ष पुगेर फेरि अर्को भर्ना अभियानको घोषणा गरेको छ सरकारले यही बैशाख २ गतेदेखि । गत साल केपी वलीले भर्ना गरेकी मुगु बुद्ध माध्यमिक विद्यालय माग्रीकी ८ वर्षीया ठिल्लेसाङ्मु लामालाई अहिले सञ्चारमाध्यमहरूले प्रधानमन्त्रीकी छोरी ८३ प्रतिशत अङ्क ल्याएर कक्षाया उतीर्ण भएको प्रचार गरेका थिए । तर प्रचण्डलगायत सरकारी नेकपाका मुख्यमन्त्री, मन्त्री, सांसदहरूले अभिभावकत्व लिएका बालबालिकाको कुनै खबर छैन । करोडौं खर्च गरेर पोहोरेर साल चलाइएको भर्ना अभियानमा पनि ९१ हजारभन्दा बढी विद्यालयमा पढ्ने उमेरका बालबालिकाले विद्यालयको आँगनसम्म पुग्न पाएनन् भन्ने समाचार अहिले आइरहेका छन् । यति मात्र नभएर पोहोरेर साल भर्ना भएका विद्यार्थीको ठूलो सङ्ख्या कक्षा २ मा नपुगेको यथार्थ पनि बाहिर आएको छ । यति मात्र नभएर कक्षा १ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको केवल ५० प्रतिशत बालबालिका मात्र कक्षा ५ मा पुगे गरेका छन् । यसैगरी गएको २०७५ सालको एसईई परीक्षामा २०६६ सालमा कक्षा १ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको केवल ३४ प्रतिशत मात्र सहभागी भएका छन् ।

यो एक वर्षमा करोडौं खर्च गरेर भर्ना अभियान चलाउँदा ९१ लाख बालबालिका विद्यालयमा नै पुगेनन् । केपी वलीले वैशाख १ गते भाषण गर्दा २.४ प्रतिशत बालबालिका मात्र विद्यालय नगएको भन्ने तथ्याङ्क, त्यो पनि दाता राष्ट्रको हवाला दिएर गर्वसाथ भनेका थिए- नेपाल विद्यार्थी भर्नामा विश्वमा नै एक नम्बर भयो । यथार्थमा केपी वलीले भनेजस्तो कुनै तथ्याङ्कहरू सही छैनन् । शिक्षा मन्त्रालयले निकाल्ने फ्ल्यास रिपोर्टहरूले पुष्टि गर्दैन ।

किन यस्तो हुन्छ त ? यसको मुख्य कारण अहिलेसम्म यो सरकारले कुनै पनि समस्याको गहिरो अध्ययन गरेको छैन । उसको अध्ययनको आधार भनेको गैरसरकारी सङ्घ/संस्थाहरू रहेका छन् जसले केवल डलर पचाउने र नेपालका तथ्याङ्कहरूलाई बाहिर बेच्ने उद्देश्यले तयार पार्ने गरेका छन् । नेपालको वर्तमान शिक्षाप्रणालीमा देखापरेको मुख्य समस्याको पहिचान हुनसकेको छैन । गतसाल गठित उच्चस्तरीय शिक्षा आयोगले बुझाएको सुझाव र सुझावसँगै हुन थालेको विवाद र बहसले सबै कुरालाई सतहमा ल्याइदिएको छ ।

विद्यालयमा भर्ना संख्या नबढ्नु र भर्ना भएका विद्यार्थीहरू पनि विद्यालय शिक्षा पूरा गर्न नसक्नुको मुख्य कारण पत्ता लगाइएको छैन । तर विद्यालय शिक्षाका लागि नै भनेर दाता राष्ट्र र संस्थाहरूबाट प्रशस्त रकम आउने गरेको छ । लगानीकर्ताहरूले आफूलाई चाहिने जनशक्ति निःशुल्क उत्पादन गर्न र सस्तो श्रम मूल्यमा लैजानका लागि ऋण वा सहयोगस्वरूप आउने यस्तो रकमले नेपालको शिक्षामा कुनै परिवर्तन आएको छैन । ती बालबालिकाका नाममा विनियोजन गरिएको ठूलो रकम हिनामिना पनि हुने गरेको छ । त्यसैले पनि परिणाम आउन सकेको छैन । त्यसका साथै यो राजनीतिक संरचनामा सबैले पढ्न पाउने अधिकार प्राप्त पनि गरेका हुँदैनन् । त्यसैले यस्ता भर्ना अभियान केवल कर्मकाण्ड पूरा गर्ने जस्तो मात्र हुने गरेको छ ।

लेखकहरूलाई सूचना

- समसामयिक विषयका लेखरचना Preeti font मा टाइप गरेर ratokhabar@gmail.com मा पठाउनुहोला
- अन्य सञ्चारमाध्यमका प्रकाशित वा प्रकाशनार्थ पठाएका रचना रातो खबरमा प्रकाशित गरिनेछैन कुनै पुस्तकमा प्रकाशित रचना नपठाउनुहोला
- १२ देखि १५ सय शब्द नबढाईकन रचना पठाउनु पर्नेछ अन्यथा छाँटकाट गर्न सकिनेछ
- अप्रकाशित रचना फिर्ता गर्ने प्रावधान छैन
- प्रकाशित रचनाको राजनीतिक, वैचारिक तथा वैयक्तिक जबाफदेही लेखकमै हुनेछ

- रातो खबर साप्ताहिक

महान् जनयुद्धको सम्भनामा

सन्तोष बुढा

महान् जनयुद्धको सम्भना

महान् जनयुद्धको २४ औं दिवस यसपालि देशविदेश सबैतिर औपचारिक/अनौपचारिक, सानाठूला कार्यक्रमका रूपमा पूर्वमाओवादी पक्षधरहरू सबैले मनाए । कमरेड विप्लव नेतृत्वको नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले देशभर गाउँदेखि सहरसम्म, सानादेखि ठूला सभासम्मका कार्यक्रमहरू आयोजना गरी मनयो । यसैक्रममा लुम्बिनी ब्युरोको आयोजनामा बुटवलमा दस हजारभन्दा बढी जनताको सहभागितामा गरिएको प्रदर्शन र सभाले यो वर्षका सबै कार्यक्रमहरूको नेतृत्व गरेको छ ।

यतिबेला जनयुद्धकालीन माओवादी पार्टी 'संसदीय माओवादी' र 'क्रान्तिकारी माओवादी' दुई धारमा विभाजन भएको छ । संसदीय माओवादी धार संशोधनवादी एमालेसँग पार्टी एकता गरेर वर्तमान दलाल संसद्वादी राज्यसत्ताको नेतृत्व गर्दै सरकार चलाइरहेको छ । यो सामाजिक दलाल पुँजीवादमा पतन भएको छ भने क्रान्तिकारी माओवादीहरूले नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी पुनर्गठन गरी २०५२ साल फागुन १ गते सुरु भएको महान् जनयुद्धलाई विकास गर्दै अर्को क्रान्तिकारी कम्युनिस्टहरूको मूलधारका रूपमा अगाडि बढेका छन् ।

अहिले जनयुद्धले कोल्टे फेरेको छ । हिजोको जनयुद्धलाई प्रचण्ड आफैँले समापनको घोषणा गरे । आफैँले सुरु गरेको जनयुद्धलाई आफैँले समाप्त गरेर इतिहासको एउटा घटनाक्रमका रूपमा परिणत गरिदिएको छ । महान् जनयुद्धको गुदी चीज जनमुक्ति सेना, जनसत्ता र जनअदालत थिए । यसको गर्भमा साम्यवादको महान् सपना साकार हुँदै थियो । जनकम्युन, जनमुना विद्यालय र जनवादी स्कुलहरू, जनमुना अस्पताल र सहकारीहरूले सानदार ढङ्गले आकार लिँदै थिए । जनता आफैँ सत्ताका मालिक हुँदै थिए । कमाँया, हरुवा-चरुवा, दलित, महिलाहरू बन्धनमुक्त हुँदै थिए । जनजातिहरू, मधेसीहरू, उत्पीडित क्षेत्रका जनताले स्वायत्तताको अधिकार पाउँदै थिए । साम्राज्यवादका सीआईडी संस्थाहरू (विभिन्न गैरसरकारी तथा धार्मिक सङ्घसंस्थाहरू) गाउँगाउँबाट बाहिरिँदै थिए । ठीक यसैबेला साम्राज्यवादी षड्यन्त्र र गुरुर्योजनामा जनयुद्धलाई पछाडिबाट थाहा नपाउँदो ढङ्गले छुरा धसेर हत्या गरियो । जनयुद्धको महान् मुक्तिसेनाको वैज्ञानिक समाजवाद-साम्यवादको भ्रूणको हत्या गरियो । यो महाअपराध र घोर बेइमानीपूर्ण कार्य थियो । त्यो अपराधबाट मोचन पाउनलाई अहिले प्रतिक्रियावादी राज्यसत्ताको सुरक्षा घेराबाट क्रान्तिकारीहरूको हत्या र फेरि अर्को क्रान्तिको भ्रूणहत्याको फर्मान गरेका छन् नवप्रतिक्रियावादी दलालहरूले । फेरि एकपटक यसका विरुद्ध नेपाली जनताले एउटा विद्रोह गर्नुपर्ने बाध्यता बनेर आएको छ । त्यसका लागि पनि यो जनयुद्धको २४ औं दिवस एउटा सङ्कल्पको दिन बनेर उभिएको छ ।

क्रान्तिकारीहरूले यसपालिको २४ औं जनयुद्ध दिवस मनाइरहेदा जनयुद्धको नाटक गरी टाउको हल्लाइहल्लाई हाँसिरहेका थिए । यो उनीहरूको 'गोहीको आँसु' मात्र थियो । तर क्रान्तिकारीहरूले भने यो जनयुद्धलाई दुई/तीन अर्थले मानिरहेका थिए- पहिलो महान् जनयुद्धको सम्भनामा, दोस्रो, जनयुद्धका महान् सहिदहरूको सम्मानमा र तेस्रो, जनयुद्धको महान् उद्देश्य पूरा गर्ने अर्को नयाँ सङ्कल्प र प्रतिबद्धतामा । तर सरकारी कम्युनिस्टहरूले भने यसको उपहास गर्ने र जनतालाई भ्रम दिनका लागि यसलाई औपचारिक कार्यक्रमका रूपमा मनाए । यसरी मनाए दुई धारमा उभिएका कम्युनिस्टहरूले जनयुद्ध दिवस । म २४ औं जनयुद्ध दिवसको यस महान् अवसरमा जनयुद्धका महान् सहिद तथा बेपत्ता योद्धाहरूलाई उच्च सम्मान गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु र घाइते अपाङ्ग योद्धा कमरेडहरू हार्दिक सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

जनयुद्ध एउटा महान् र क्रान्तिकारी पहल नेपालको क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट आन्दोलनमा जनयुद्ध महान् ऐतिहासिक कदम थियो । नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनमा तीन ओटा क्रान्तिकारी फड्कोहरू भएका छन् । पहिलो २०२८ सालको भ्रूण विद्रोह । दोस्रो २०५२ सालको माओवादी जनयुद्ध र तेस्रो २०७१ मङ्सिर ८ को भद्र विद्रोहपछि कमरेड विप्लवको नेतृत्वमा एकीकृत जनक्रान्तिको महान् अभियान । यसमध्ये भ्रूण विद्रोह र माओवादी जनयुद्ध घोषित रूपमा सुरु गरिएको सशस्त्र विद्रोह थियो भने एकीकृत जनक्रान्ति सङ्गठनात्मक र वैचारिक क्रमभङ्ग थियो । पछिल्लो चरणमा पार्टीभित्र देखापरेका उत्तरसाम्राज्यवादका नयाँ दलालहरू जो नवसंशोधनवाद तथा छद्म नवसंशोधनवादका रूपमा नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनमा देखापरेका थिए, तिनका विरुद्धको विद्रोह र क्रान्तिको घोषणा थियो । यसले बिस्तारै आकार लिँदैछ । यसले दलाल शासकहरूको विरुद्ध जेहाद छेडेको छ । यसले राष्ट्रिय स्वाधीनताको अभियान र दलाल पुँजीवादी संसदीय व्यवस्थाका विरुद्ध वैज्ञानिक समाजवादी राजनीतिक कार्यक्रमलाई एकीकृत गरी एकीकृत जनक्रान्तिको कार्यदिशा तय गरेको छ । राष्ट्रियता र जनतन्त्र (जनअधिकार), जनवाद र वैज्ञानिक समाजवाद, वैज्ञानिक समाजवाद र साम्यवादको लक्ष्यमा आमनेपालीलाई प्रशिक्षित गर्दै सुसभ्य, समृद्ध र वैज्ञानिक समाजवादी नेपाल निर्माण गर्नु नै एकीकृत जनक्रान्तिको उद्देश्य हो । यो महान् जनयुद्धको जगमा उभिएको छ ।

निश्चय नै यतिबेला जनयुद्ध हाम्रो अगाडि इतिहास बनेको छ । यो जनताको इतिहास हो । हामी हिजो राजा-महाराजाहरूको इतिहास मात्र पढ्न पाउँथ्यौं किनकि त्यसबेला जनताको इतिहास लेख्ने कुनै गुन्जाइस थिएन । इतिहासले आफ्ना पल्लवीहरू फेर्दै आएको छ । कुनै बेलामा नेपालमा राजा-महाराजाहरू भगवानको दूतका रूपमा स्थापित थिए । तिनका बारेमा अँला ठड्याउनु सधैं आफ्नो मृत्युको घोषणा गर्नु हुन्थ्यो । तिनका नियम, कानून र संविधानको विरोध गर्नु सधैं शूली चढ्नु हुन्थ्यो । त्यसबेला पनि राजदरबारमा एकआपसमा टूलठला पर्व र हत्याकाण्डहरू निरन्तर चली नै रहन्थे । बाईसी, चौबीसी राज्यकालमा आपसी युद्ध र एकले अर्काका अधीनस्थ बनाउने कार्य निरन्तर चली नै रहन्थ्यो । शाहवंश कालमा कोतपर्व, अलौपर्व, भण्डारखाल पर्वजस्ता अनेक हत्याकाण्ड र सत्ता हत्याउने घटनाहरू लगातार भैरहन्थे । राणाशासकहरूको कोतपर्वबाट उदाए । १०४ वर्ष निरङ्कुश शासन चलाए । त्यो अत्याचारी शासनका विरुद्ध नेपाली काङ्ग्रेसले मुक्तिसेना बनाएर सशस्त्र सङ्घर्षद्वारा मात्र राणा शासनको अन्त्य गर्न सफल भयो । तर जनता र नेपाली काङ्ग्रेसले जसरी सशस्त्र युद्धद्वारा राणा

शासनको अन्त्य गरे । त्यसको प्रतिफल जनता मात्र राणा निरङ्कुशराजतन्त्रबाट मुक्त भए तर निरङ्कुश राजतन्त्रबाट मुक्त भएनन् । यसको परिणाम नेपालमा पहिलोपल्ट कम्युनिस्ट पार्टीका नामबाट सीमित ठाउँ, सीमित व्यक्ति, सीमित साधनस्रोत र वैचारिक धरातल भए पनि सशस्त्र विद्रोहको उद्घोष थियो । यो उद्घोषका दुई महत्वपूर्ण सङ्केत थिए- पहिलो, तत्कालीन निरङ्कुश राजतन्त्रका विरुद्ध सशस्त्र सङ्घर्षको उद्घोष । दोस्रो, तत्कालीन नेकपाको संशोधनवादी, संसद्वादी नेता र कार्यदिशाबाट विद्रोह र सम्बन्धविच्छेद । अपसोच ! त्यसले पनि सार्थक उद्देश्य प्राप्त गर्न सकेन । तथापि त्यो भ्रूण विद्रोह बनेर नेपाली क्रान्तिको इतिहासमा अङ्कित भएर बसेको छ । यसैको शिक्षा र प्रेरणामा जनयुद्धको उद्घोष भयो । यो नेपाली क्रान्तिको दोस्रो तथा योजनाबद्ध र शक्तिशाली विद्रोह थियो । यसले राजतन्त्रको जरो त उखेलेर फाल्यो तर त्यसमा साम्राज्यवादी हस्तक्षेप, बाह्य शक्तिकेन्द्रहरूको पहल, विद्रोही नेता प्रचण्ड-बाबुरामहरूको विचलन र आत्मसमर्पणले माओवादी आन्दोलनले पनि लक्ष्यमा नपुग्दै विसर्जनको सिकार हुनुपऱ्यो । यसरी जनयुद्धले पटकपटक प्रतिधक्का बेहोर्दै आयो । प्रत्येक धक्काबाट उफेर फेरि नयाँ शिराबाट विद्रोह हुँदै आएको इतिहास छ ।

नेपालका प्रत्येक परिवर्तनकारी आन्दोलनको जगमा सशस्त्र सङ्घर्ष छ र त्यसको विसर्जनको पछाडि देशी र विदेशी प्रतिक्रियावादीहरूको मिलोमतो र षड्यन्त्र छ । जनयुद्धको समापनको पछाडि पनि साम्राज्यवादीहरूको महत्वपूर्ण हात छ तर मुख्यतः प्रचण्डको आत्मसमर्पण नै हो ।

जनयुद्धको असफलता वा जनयुद्धको विजय

जनयुद्ध यतिबेला नेपाली जनताको विस्मृतिमा बसेको छ । जनयुद्ध सम्भ्रँदा सायद एकथरी मान्छेहरूको आडमा काँडा उभिरहेको होला । एकथरी नेपाली जनतामा गर्व र खुसीको विषय बन्छ होला । अहिले जनयुद्धका विषयमा धेरै देशीविदेशीहरूले विद्यावारिधि नै गरिसके । यसरी आज जनयुद्ध लिखित वा अलिखित ग्रन्थ बनेको छ । यसको नकारात्मक पात्र स्वयम् प्रचण्ड बनेका छन् । सकारात्मक रूपले भन्नुपर्दा प्रचण्ड एउटा निषेधको पात्र अवश्य हो । प्रचण्ड नभएको भए जनयुद्धको थालनी हुन्थ्यो कि हुन्थेन । यो छलफलको विषय बनेको छ । तर प्रचण्ड र बाबुरामहरू राजतन्त्र फाल्ने आन्दोलनभन्दा पर पुग्न सकेनन् । यहाँसम्म आउन उनीहरूले जुन आत्मसमर्पणको विधि अँगाल्न पुगे, यो नै उनीहरूको पनि अन्त्येष्टिको कारण बन्यो । आफ्नै बलबुताले गर्ने क्रान्तिभन्दा पनि आश्रित क्रान्तिको विधि अपनाए । त्यो उनीहरूका निमित्त आत्मघाती बन्न पुग्यो । यो परनिर्भर, परमुखी क्रान्तिको विधि थियो । बाबुरामको विद्यावारिधिले लोकतान्त्रिक गणतन्त्रसम्म ल्याउने वर्कत राख्यो भने प्रचण्डले आँट अलि अगाडिसम्म गर्ने तर बलबुताले नभ्याउने । त्यसकारणले पछिल्लो चरणमा बाबुरामको घोडा चडेर बाबुरामकै पथ पड्यो । बाबुराम त्योभन्दा अगाडि जाने स्थिति थिएन । त्यसपछि आन्दोलनबाट हात भिन्के । प्रचण्डमा अगाडि जाने ह्याउ थिएन । त्यसैले यो सत्तामा टाँसिएर वैतरणी तर्ने बाटो रोजे । यसरी जनयुद्धलाई बीचैमा अलपत्र पारे ।

कतिपय मान्छेहरू भनिरहेका छन्, 'जनयुद्धको असफलता कि प्रचण्डको असफलता ?' यो एउटा जिज्ञासा अवश्य हो । भद्र हेर्दा जनयुद्धले सेटब्याक खायो जस्तो देखिन्छ । वास्तवमा सेटब्याक खाएको पनि छ तर सत्य भने जनयुद्धको होइन, प्रचण्डको असफलता हो । प्रचण्डले यसलाई गन्तव्यसम्म पुऱ्याउन नसक्दा

जनयुद्धको यो गति भएको हो । प्रचण्ड बीच बाटोबाटै भागेकाले जनयुद्ध अलपत्र परेको हो । आन्दोलन असफल हुनु वा बीचैमा अलपत्र पर्नु, क्रान्तिले प्रतिधक्का बेहोर्नु वा अकर्मण्यतामा फस्नुको कारण नेतृत्व हुन्छ । आन्दोलनमा नेतृत्वको भूमिका पाइलटको जस्तै हुन्छ । यसको सफल वा असफल अवतरणको सम्पूर्ण श्रेय पाइलटलाई नै जान्छ । हो, कतिपय अवस्थामा बाह्य आक्रमणका कारण वा मौसमको खराबीको कारण आकस्मिक अवतरण गर्नुपर्ने बाध्यता हुनसक्छ तर दुवै हात उठाएर आत्मसमर्पण गरेर अवतरण हुँदैन । यो जनयुद्ध अपहरणमा परेको पनि होइन । बाबुराम त्यो जनयुद्धरूपी जहाजमा चडेर अरूलाई काबुमा लिएर प्रचण्डलाई बीचैमा लोकतान्त्रिक गणतन्त्रमा अवतरण गर्न लगाएको भन्ने हो भने प्रचण्ड आफैँले मैले सचेत रूपले यहाँ अवतरण गरेको भनिरहेका छन् । यसले के जनाउँछ भने जनयुद्ध त सही नै थियो किनभने यो चीनमा सफल भएको क्रान्तिको कार्यदिशा थियो । यसलाई नेपाली मोडेलमा ढालेर प्रयोग गर्नेमा प्रचण्ड असफल भएकै हो । चीनको जस्तो वा रुसको जस्तो क्रान्ति नेपालमा सम्भव थिएन । त्यहीँनिर प्रचण्डले ड्याड खाएको कुरो सत्य हो । यसको मतलब के हो भने प्रचण्डले बदलिएको परिवेशमा जनयुद्धको विकास गर्न नसक्नु नै उसको आत्मसमर्पणको मूल कारण हो । ध्यान दिन योग्य कुरा के छ भने बालाजुको पाँचौँ विस्तारित बैठक र खरीपाटी भेलामा उनले भनेका थिए, 'नेतृत्वको दिमागमा क्रान्ति छैन भने क्रान्ति हुँदैन ।' यो भनेको जनयुद्धबाट उनले आफ्नो भविष्य देखिरहेका थिएनन् र कुनै पनि बेलामा जनयुद्धबाट क्रान्ति असम्भव छ भन्नेवाला थिए । अफ्र त्योभन्दा पनि खुला र स्पष्ट कुरा त २०६३ सालमै गिरिजासँग हात मिलाएर जनयुद्धको समापनको खुलेआम समापनको घोषणा गरेर अँगालोमा बेरिइसकेका थिए र गिरिजाले उनलाई उत्तराधिकारी घोषणा गरिसकेका थिए । जबसम्म प्रचण्डले खुला रूपमा विसर्जन र आत्मसमर्पण गरिसकेका थिएनन् त्यस बेलासम्म जनयुद्धले एकपछि अर्को विजय प्राप्त गर्दै अघि बढिरहेको थियो । विडम्बना ! त्यसबेला लडाइँ जनमुक्ति सेना र शाहीसेनाबीच भैरहेको थियो । आखिरमा विजय न शाहीसेनाको न जनमुक्ति सेनाको विजय साम्राज्यवाद र दलाल पुँजीवादको भयो । यसको अनिवार्य परिणति फेरि अर्को क्रान्ति, फेरि अर्को विद्रोह बन्न पुग्यो ।

जनयुद्धका महान् सहिदहरू

जनयुद्ध क्रान्ति थियो । त्यसैले मान्छे मर्नु स्वाभाविकै थियो । सत्ता परिवर्तनको हरेक सङ्घर्षमा सत्तापक्ष र जनताका पक्षमा दुवैतिर मान्छे मरेको इतिहास छ । तर सत्तासँग सेना र हतियार भएको हुनाले सत्ता वा राज्य पक्षले धेरै मान्छेको हत्या गरेको इतिहास प्रमाणित छ । १० वर्षको जनयुद्धमा सरकारी पक्षबाट करिब १० हजार र सत्तापक्षतर्फ करिब ५ हजार मान्छे मरेका छन् । राज्यपक्षले सशस्त्र दमन र राज्यआतङ्क मच्चाउने गर्दा त्यसको प्रतिरोधमा प्रतिरोध युद्ध चल्छ । हिंसा र प्रतिहिंसा त्यसैको परिणाम हो । जनयुद्धमा राज्यपक्षबाट मारिएकालाई जनताले सहिद घोषणा गरे भने विद्रोही पक्षबाट मरेकालाई राज्यपक्षले सहिद भनेर घोषणा गरे । राज्यपक्षले मारेका करिब १० हजारजनमा नौ हजारभन्दा बढी बेपत्ताको सूचीमा छन् । करिब नौ हजारमा पनि अधिकांश निहत्या जनता तथा सर्वसाधारण छन् । त्यसमा पनि एकचौथाइ नितान्त अन्जान र कोही त नेपाली काङ्ग्रेस, राप्रपा र एमाले समर्थक जनतासमेत रहेका छन् । तत्कालीन नेकपा माओवादीले प्रहरी र सेनाबाट मारिएका जनमुक्ति सेनाको सङ्ख्या करिब ३ हजार, करिब २ हजारको

► पृष्ठ १ बाट क्रमशः

क्रान्तिकारीहरूलाई लगाइएको आरोप

पुँजीवादीहरूले नै गर्दै आएका छन् । प्रचण्ड यसका स-सानो चेला मात्र हुन् । जब कि यो भ्रम-प्रचारको सिकार जनयुद्धकालमा स्वयम् प्रचण्ड पनि भएका हुन् । उनलाई कांग्रेस-एमालेहरूले कहिल्यै पनि आत्मनिर्भर नेता र जनयुद्धको वाहकको रूपमा स्थापित हुन दिएनन् । उनीहरूले पहिले शीतल निवासले चलाएको दरबारको दलाल भने ! प्रचण्ड भन्ने मान्छे नै छैन, ज्ञानेन्द्रको नाम नै प्रचण्ड हो, पारसको उपनाम हो सम्म भने ! पछि जब प्रचण्डहरू भारतमा बस्छन् भन्ने थाहा पाए, तब एकोहोरो भारतबाट सञ्चालित, संरक्षित र भारतका दलाल भनेर बदनाम गरे । त्यसले नेपाली जनतामा एकहदसम्म भ्रम पनि परेको देख्न सकिन्छ ।

विडम्बना ! जुन भ्रम-प्रचारले प्रचण्डको हालत खराब गरिदिएको थियो र आफू निकै पीडित हुनुपरेको दुःखेसो गर्थे । आज इतिहास पार गर्दै प्रचण्डहरूले हाम्रोबारेमा त्योभन्दा चर्को भ्रम-प्रचारमा टुप्पी कसेर उत्रेका छन् । उनीहरूले हाम्रोबारेमा अनेकौँ भ्रमहरू फैलाएका छन् । मुख्यतः दरबारसँग जोडिएको या दरबारले चलाइरहेको, भारतको ‘रअ’ ले भेटेर सहयोग गरेको, मोदीको सल्लाहकारले भेटेको, चीनले सञ्चालन गरेको, परिचमाहरूले सञ्चालन गरेको, नेपाली सेनासँग मिलेर ‘कू’ गर्न खोजेको, क्रान्ति नभएर पदका लागि लेनदेन गर्न खोजेको, अतिवादी भएको, जबर्जस्त क्रान्ति गर्न खोजे प्रभाकरणजस्तो हुने आदि आदि । प्रचण्डहरूले हाम्रोबारेमा जे-जति भ्रम-प्रचार चलाएका छन्,

वरिष्ठ बुद्धिजीवी ...

सङ्ख्यामा माओवादीको सङ्गठित सदस्य जो निहत्था पक्राउपछि मारिए, ४ हजारको हाराहारीमा समर्थक र शुभचिन्तक छन् । त्यस्तै करिब एक हजारभन्दा बढी नेता, कार्यकर्ता र सर्वसाधारण जनता रहेका छन् । विपक्षीतर्फ करिब डेढदेखि २ हजारको हाराहारीमा प्रतिरोधका क्रममा सीआईडीहरू मरेको अनुमान छ । त्यस्तै ३-४ हजारको हाराहारीमा प्रहरी र सेनाहरू मरेको अनुमान गर्न सकिन्छ । यो भनेको जनयुद्धका क्रममा स्वाभाविक सङ्ख्या हो । दुवैतर्फ हाराहारी-हाराहारीमा क्षति भएको छ । तर बढी सर्वसाधारणको हत्या सरकारी सुरक्षा सेनाले भिडन्तका नाममा पक्राउपछि निर्दोष जनता र निहत्था कार्यकर्ताको हत्या भएको छ ।

जहाँसम्म नेकपा माओवादीतर्फ क्षतिको कुरो छ सबभन्दा उच्च स्तरबाट सहादत हुनेहरू वैकल्पिक पीबीएम कमरेड वासु, सीसी सल्लाहकार कमरेड दीर्घ, सीसीएम कमरेडहरू सुनील, कमरेड विशाल, कमरेड रीतबहादुर खड्का, कमरेड परिवर्तन, कमरेड कुमार थिए भने कमरेड रामवृक्ष यादवलाई जनयुद्धको पूर्वसन्ध्यामा गुण्डाहरूद्वारा हत्या गरिएको थियो । जनयुद्धपूर्व ग्रामीण वर्गसङ्घर्षका क्रममा रोल्पामा मात्र करिब आधा दर्जनको पुलिस र गुण्डाहरूद्वारा हत्या भैसकेको थियो । कमरेड दीपेन्द्र (दण्डपाणि न्यौपाने), कमला शर्मा, विद्यार्थी नेता ...पौडेल लगायत करिब एक हजारभन्दा बढी अहिले पनि न सास न लासको अवस्थामा छन् । तत्कालीन माओवादी नेता प्रचण्ड २ पटक र बाबुराम १ पटक प्रधानमन्त्री हुँदा पनि ती बेपता नागरिक तथा योद्धाहरूलाई सार्वजनिक गर्न सकेका छैनन् । ती अहिले पनि बेपताकै सूचीमा छन् भने सहिदहरूलाई पनि राष्ट्रिय सहिद घोषणा गर्न र उचित राहत तथा सहिद परिवारहरूको उचित व्यवस्थापन गर्नसकेको छैन ।

जनुद्धका नेताहरू

वर्गसङ्घर्षले नेता जन्माउँछ र नेताले क्रान्ति हाँक्छ । क्रान्ति सफल पार्न एक सफल नेतृत्व र कुशल नेता जरुरी पर्छ । नेता भएर मात्र हुँदैन रहेछ, त्यससँग तात्कालिक र दीर्घकालिक मिसन र भिजन, क्रान्तिकारी दृढता र साहसका साथै वर्गीय पक्षधरतामा दृढ नेता क्रान्तिकारी नेतामा हुनुपर्ने महत्वपूर्ण गुण रहेछ। हुनलाई यी मार्क्सवादका आधारभूत सिद्धान्तभिन्ने पर्छन् तैपनि नेताहरू यहीँनिर कतै चिर्पलँदा रहेछन् । हाम्रा त्यसबेलाका आदरणीय भनिने नेताहरू आज कसरी सिद्धान्तबाट विचलित भएर आफ्नै कमरेडहरूलाई नै इन्काउन्टर गर्ने तहसम्म पुग्दा रहेछन् । यो वर्गीय पक्षधरता हो । सामन्तवादी र पुँजीवादी समाजमा पहिलो कुरा कम्युनिस्ट बन्न गाह्रो, दोस्रो कुरा नेता बन्न गाह्रो, तेस्रो कम्युनिस्ट नेता बन्न गाह्रो, चौथो कुरा नेता भएर पनि वर्गीय पक्षधरतामा दृढताका साथ अघि बढेर सर्वहारा वर्गका लागि बलिदान दिने आँट र साहस गर्न गाह्रो । पाँचौँ कुरा यसलाई साम्राज्यवादी

तिनको बारेमा अब धेरै कस्साकस्सी गर्नुपर्ने देखिँदैन । क्रान्तिको प्रवाहमा परेर ती एकपछि अर्को स्वतः धुजाधुजा हुँदै गएका छन्, जनता पनि स्पष्ट बन्दै गएका छन् तथापि भ्रम भनेका भ्रम नै हुन्, भ्रम भनेका एकप्रकारका विष हुन्, तिनको बारेमा सच्चाइ बताउनेपर्छ र केही विषयमा चर्चा गर्नुपर्ने हुन्छ ।

पहिलो कुरा, दुनियाँले बुझेको हुनुपर्छ, क्रान्ति र क्रान्तिकारीहरू कसैको दलाल या खेलौना बन्नुपर्ने हुँदैन । क्रान्ति आफैँमा सम्पूर्णखाले प्रतिक्रियावादी विचार र प्रवृति धार हो । यो त्यतिबेला मात्र क्रान्ति हुन्छ, जतिबेला यसले गलत विचार र प्रवृत्तिविरुद्ध विद्रोह गर्छ र सबै खराब प्रवृत्तिहरूलाई छोडेर अगाडि बढ्छ । यसको ठीक विपरीत सच्च्चाइ यो हो कि क्रान्तिबाट भागेका या आत्मसमर्पण गरेका तत्त्वहरू भने कसै न कसैको अङ्ग या दलाल नबनेर टिकन र बाँच्न नै सम्भव हुँदैन । उनीहरूको अस्तित्व नै पुँजीवादी र साम्राज्यवादीको अङ्ग बनेर रहन सक्छ । त्यसैले हाम्रो पार्टी र क्रान्ति कुनै पनि शक्तिकेन्द्र र तत्त्वको दलाल हुने कल्पनै नगरे हुन्छ तर प्रचण्डहरू भने कुनै एक शक्तिकेन्द्रको फेरो नसमातेसम्म बाँच्न नै सम्भव छैन । तसर्थ, यदि दलाल नै बन्ने अवस्था हो भने त्यो हामी क्रान्तिकारीहरूको होइन कि प्रचण्डहरूको मात्र हुन सक्छ ।

दोस्रो कुरा, क्रान्तिकारीहरू कम्युनिस्ट अन्तर्गट्टवादी र मित्रशक्तिहरूसँग बाहेक साम्राज्यवादीहरूसँग जोडिन पुग्दा ध्वस्त हुन्छन् भने आत्मसमर्पणवादी

प्रतिक्रियावादी षड्यन्त्रहरूबाट बचाउँदै कलात्मक ढङ्गले अन्तिम गन्तव्यसम्म पुर्‍याउन गाह्रो । यसमा हाम्रा नेताहरूलाई कुनकुन अवरोध पार गर्न गाह्रो भयो त्यो सबैलाई थाहा भएको कुरा हो । हाम्रा जनयुद्धका नेताहरू पहिलो त कम्युनिस्ट नै भएनन् । दोस्रो कोही कम्युनिस्टजस्ता देखिने नेताहरू पनि नेता भएनन् । नेता हुनेहरू कम्युनिस्ट भएनन् र कम्युनिस्ट हुनेहरू नेता भएनन् । सायद नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनको एउटा समस्या यही हो । अहिले हिजोका जनयुद्धताकाका केही नेताहरू प्रचण्डतिर देखिन्छन् र अहिले सत्तासुविधा भोग गरिरहेका छन् । केही नेताहरू सत्ताबाहिर छन् । ती क्रान्तिकै कुरा गरिरहेका छन् । यो दुनियाँले देखेकै कुरा हो- चलाख र कमाउ धन्धामा लागेका र माओवादीका नाममा ठगी धन्धामा लागेकाहरू नै आज प्रचण्डका पक्षमा लागे । हिजोको माओवादीका इमानदार पङ्क्ति अहिले पनि क्रान्तिका पक्षमा छ । यी अहिले कमरेड विप्लवको नेतृत्वको नेकपामा छन् । प्रचण्ड अहिले एमालेमा विलय भएका छन् । उनी अब माओवादी रहेनन् । उसबेलाको माओवादीको आत्मा र विचार नयाँ संस्करण र शैलीमा एकीकृत जनक्रान्ति र वैज्ञानिक समाजवादमा आएर काँचुली फेरेको छ । प्रचण्ड हिजोको माओवादीको पुरानो काँचुली मात्र हो । त्यो अहिले भूत बनेर सत्ताउने र तर्साउने गरिरहेको छ । त्यो काँचुली मात्र हो । कमरेड माओले भनेभैँ कागजी बाघ मात्र हो ।

माओवादी आन्दोलनको वर्तमान

हिजोको माओवादी आन्दोलनको धार अहिले एकीकृत जनक्रान्ति र वैज्ञानिक समाजवाद प्राप्तिको आन्दोलनमा फेरिएको छ । माओवादी आन्दोलनको लक्ष्य तत्काल नेपालमा विद्यमान राजतन्त्रात्मक संसदीय व्यवस्थाको अन्त्य गरी नेपालमा नयाँ जनवादी व्यवस्था स्थापना गर्ने रहेको थियो । यो स्वयम् प्रचण्डले अगाडि सारेको कार्यक्रम हो । यो कार्यक्रम २००६ सालमा नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी गठन हुँदा अगाडि सारिएको कार्यक्रम पनि हो । त्यसैलाई सफल पार्न ५२ सालको माओवादी आन्दोलन सर्वाधिक सफल रह्यो । दस वर्षको जनयुद्धले गणतन्त्रसम्मको यात्रा तय गर्‍यो तर संसदीय व्यवस्था भन्नु सुधारिएको संसदीय व्यवस्थाका रूपमा आयो । जनताको सत्ता स्थापना भएन । दस वर्षको जनयुद्धले तत्कालीन प्रतिक्रियावादी सत्तालाई अथकल्चो मात्र बनायो । तत्कालीन माओवादी नेतृत्वको लोभीपापी स्वाधीहरूको एउटा हिस्सा यही संसदीय व्यवस्थालाई मलजल गर्न पुग्यो । दलाली र आत्मसमर्पणमा प्रतिस्पर्धा गर्न पुग्यो । अन्ततः यसको परिणाम एउटा खोंट्टी साम्राज्यवादको दलालका रूपमा देखापर्‍यो । यसैको अभिव्यक्ति नै संशोधनवादी एमालेसँगको पार्टी एकता हो । त्यसैले हिजोको जनयुद्ध र माओवादी आन्दोलनको वर्तमान संस्करण आज एकीकृत जनक्रान्ति हो र वैज्ञानिक समाजवाद बन्न आएको छ । यो

र प्रतिक्रान्तिकारीहरू साम्राज्यवादीहरूसँग नजोडिँदा ध्वस्त हुन्छन् । क्रान्तिकारीहरूको जीवन र विजय क्रान्ति र क्रान्तिकारी भाइचारा सम्बन्धमा हुन्छ भने आत्मसमर्पणवादीहरूको जीवन साम्राज्यवादीको दयामायामा निर्भर हुन्छ। यसर्थमा पनि नेपाली क्रान्तिमा क्रान्तिकारी शक्ति र धारा साम्राज्यवादी तत्त्वहरूसँग जोडिने सम्भावना नै रहँदैन र छैन पनि । यदि कुनै तरिकाले यो साम्राज्यवादी तत्त्वहरूसँग जोडिन पुग्यो भने जोडिएको दिनमा नै क्रान्ति ध्वस्त हुन पुग्छ । तर, आत्मसमर्पणवादी र प्रतिक्रान्तिकारीहरू भने आफ्नो फाइदा, स्वार्थ र अस्तित्त्वका लागि साम्राज्यवादी तत्त्वहरूसँग नजोडिएर सुखै छैन, जसको नाङ्गो क्रियाकलाप प्रस्टसँग देखिरहेका छौँ । प्रचण्डहरू आज कसरी दिनरात विदेश भ्रमणमा लाजशरम पचाएर कुदिरहेका छन्, कसरी विदेशी मालिकसामु जीवनरक्षाको याचना गरिरहेका छन्, कसरी सत्तास्वार्थका लागि चाकरीमा जुटिरहेका छन्, कसरी साम्राज्यवादीका अरबौँ रूपैयाँमा नाचिरहेका छन् यति नै बुझ्दा पनि प्रस्ट भइहाल्छ, को विदेशीसँग भुण्डिएर बाँच्न बाध्य छ !

तेस्रो कुरा, हामी केमा विश्वस्त हुनुपर्छ भने क्रान्तिले भ्रमहरूलाई साफ पारिदिन्छ । भ्रम केवल स्वार्थ, लोभलालच, सम्झौता, धोका, गदारीमा मात्र बाँच्न सक्छ । क्रान्ति अगाडि बढ्न सकेन भने भ्रमले मौलाउने जमिन पाउँछ तर जब क्रान्ति अगाडि बढ्छ, तब भ्रमका एक-एक पत्ता धुजाधुजा हुन पुग्छन, भ्रमभित्र छिपेका स्वार्थी, अनैतिक, धोकेबाज, भ्रष्ट

नै हिजोको माओवादी आन्दोलनको यात्राको निरन्तरताको वर्तमान हो ।

एकीकृत जनक्रान्तिको कार्यदिशा र सम्भावना

एकीकृत जनक्रान्ति (Unifiede Peoples Revolution) जनयुद्धको विकसित कार्यदिशा हो । कार्यदिशा नै क्रान्तिको मार्गदर्शक सिद्धान्त हो । हिजोको एउटा परिस्थितिमा जनयुद्धको आवश्यकता थियो । त्यतिबेला जनयुद्धले तत्कालिक समाजको आवश्यकतामा क्रान्तिको भूमिका निर्वाह गर्‍यो । आजको परिस्थिति बदलिएको छ । बदलिएको परिवेशमा जनयुद्धले पनि आफूलाई विकसित गरेको छ । आजको साम्राज्यवादको चुनौती र आजको मानव चेतना, विज्ञान-प्रविधि तथा राज्यसत्ताको विशेषताले क्रान्तिको कार्यदिशालाई पनि अनिवार्य रूपमा परिमार्जन र विकास गर्नुपर्ने आवश्यकता भयो । यहीँनिर प्रचण्डले नसकेर भागेको हो । नेतृत्वको काम विश्वपरिस्थिति र राष्ट्रिय परिस्थितिको राम्रो आँकलन र विश्लेषण गरेर अगाडि जाने मार्ग तय गर्नु हो । यति गर्न नसके उसले नेतृत्वको भूमिका निर्वाह नै गर्न सक्तैन । लाटो देशमा गाँडो तन्नेरी बनेर प्रचण्डले हामी कार्यकर्ताहरूलाई बेबकुफ बनाएको कुरा अहिले चीज बिग्रैपछि मात्र थाहा पायौँ । जब हामीले थाहा पायौँ चीज धेरै गडबड भइसकेको थियो । तैपनि पार्टी र क्रान्तिलाई बचाउन नसके पनि क्रान्तिकारीहरूको उद्धार (Resque) गर्नु, विचार र सिद्धान्तको रक्षा गर्न सक्नु, पुरानोको भनावशेषबाट नयाँ निर्माण गर्न सक्नु र नयाँ क्रान्तिकारी बाटो (कार्यदिशा) तय गर्न सक्नु महान् कार्य हो । यो दस वर्षको महान् जनयुद्धको प्रतिधक्काको परिणाम हो । यसैको गर्भबाट एकीकृत जनक्रान्तिको कार्यदिशा जन्मेको छ । यसले आफ्नो जन्मसँगै ससानो विद्रोह गरेर आएको छ । जन्मनेोबित्तिकै प्रतिक्रियावादी चुनावहरूको सामना गर्दै आयो । त्यसपछि निरन्तर कहिले वाम-काङ्ग्रेसको सरकारको, कहिले कथित कम्युनिस्ट सरकारको दमनको सामना गर्दै आएको छ । यो दमन ९ महिनाको बच्चालाई दादुराविरुद्धको सुई दिएजस्तै भएको छ । हरेक कदमहरूमा प्रतिरोधको सामना गर्दै अहिले एकीकृत जनक्रान्तिले आफूलाई सुदृढ र अग्निपरीक्षाहरूमा सामेल गर्दै हार र जितको द्वन्द्ववादलाई पकड्दै निरन्तर विकास र सफलताको दिशातिर अगाडि बढेको छ । यो नै सफलता र विजयको सङ्केत हो ।

अन्त्यमा यतिबेला नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी नै सच्चा जनयुद्धको उत्तराधिकारी बनेको छ । यसले महान् सम्भावनाहरूको ढोका खोल्दै वैज्ञानिक समाजवाद निर्माण गर्ने दिशा पकडेको छ । निश्चय नै क्रान्ति कहिल्यै पनि सीधा र सपाट बाटोबाट अघि बढ्दैन । यो बाक्नोटिक्नो बाटो भएर अघि बढ्छ । यो हार-जित, उतार-चढाव हुँदै लेनिनले भन्नुभएजस्तै ज्वारभाटाका विरुद्ध अघि बढ्छ । यसरी जाने आँट गर्नु नै क्रान्तिकारी साहस हो । यो आरसीपीका नेता बब अबाकिनले भनेभैँ (Revolution is the hope

अनुहारहरू नाङ्गो हुन पुग्छन् र सच्चाइ दुनियाँले देख्नेगरी बाहिर आइपुग्छ । क्रान्तिले भ्रमलाई मनपरी बाँच्न दिँदैन । हामी जनयुद्धकै उदाहरण लिऔँ न, जतिबेलासम्म जनयुद्ध कलिलो थियो प्रतिक्रियावादी, संशोधनवादी र गलत तत्त्वहरूले फैलाएका भ्रमहरूबारे नागरिकहरूलाई केही हदसम्म अन्यौल र भ्रममा पारेका थिए तर जब जनयुद्ध शक्तिशाली आँधीजस्तो अगाडि बढ्यो, तब सबै भ्रम-प्रचारहरू ध्वस्त मात्र भएनन् कि जनयुद्ध नेपाली जनताको महान् मुक्तियुद्ध हो भन्ने कसैले काट्न नसक्नेगरी स्थापित बन्न पुग्यो । अबको क्रान्तिमा हुने त्यही हो । यसमा कोही पनि भ्रममा रहनुहुँदैन ।

चौथो कुरा, क्रान्ति यस्तो शक्तिशाली प्रवाह हो, जसले भ्रमहरूलाई मात्र साफ गर्दैन कि प्रतिक्रान्तिकारी हावाभन्दा हजारौँगुणा शक्तिशाली ध्रुव खडा गरिदिन्छ । माओले एक पटक भन्नुभएको थियो कि क्रान्तिमाथि प्रतिक्रान्ति हाबी होला या प्रतिक्रान्तिमाथि क्रान्ति हाबी होला, त्यो तुरुन्तै पूरा हुने कुरा होइन तर अन्ततः क्रान्ति नै प्रतिक्रान्तिमा हाबी हुनेछ । यो एकदमै सही विश्लेषण हो । जब क्रान्ति अगाडि बढ्छ, तब विश्वभर उत्पीडितवर्ग, जाति, समुदाय सारालाई नयाँ चेतना र सन्देशद्वारा उद्देलित र आकर्षित गर्न पुग्छ । यसले क्रान्ति भइरहेको स्थानमा मात्र होइन, सबैतिर क्रान्तिकारी जागरण पैदा गर्छ । आत्मसमर्पणवादी र प्रतिक्रान्तिकारीहरूले अनेकौँ छलछाम गरे पनि

of the hopless) क्रान्ति निरासहरूको आशा हो । प्रचण्डले समस्त नेपाली जनता र क्रान्तिकारी पङ्क्ति, कार्यकर्ता र सर्वहारा वर्गलाई निराश मात्र होइन, घोर निराशामा फसाएको बेला एकीकृत जनक्रान्ति ती निराशाहरूको आशाको दियो बनेको छ । यति मात्र होइन, यो अब एउटा वैकल्पिक शक्ति बनेर उभिएको छ । माओले भन्नुभएभैँ सही कार्यदिशा भए गुमेका सम्पूर्ण चीजहरू पनि फेरि प्राप्त हुन्छन् । नभएको चीज पनि प्राप्त हुन्छ । नभन्दै हाम्रो पार्टी वरपर अब क्रान्तिकारीहरू गोलबन्द हुने क्रम जारी छ । क्रान्तिकारी धुवीकरण निरन्तर जारी छ । अहिले नेपालमा दलाल पुँजीवाद, सामाजिक

क्रान्तिले ती सारा खराबीलाई परास्त गर्दै क्रान्तिकारी धारको निर्माण गर्दछ ।

पाँचौँ कुरा, क्रान्तिको यात्रा बलिदानीपूर्ण हुन्छ, यो कुरा सत्य हो । कुनै पनि क्रान्तिले केही न केही मूल्य नचुकाएर सफलता हासिल गर्न सक्दैन । के सामन्तवादीविरुद्धको क्रान्तिमा पुँजीवादी र प्रजातन्त्रवादीहरूले बलिदान गर्नुपरेको थिएन र ? के फ्रान्सको क्रान्तिदेखि ब्रिटिस, अमेरिका, रूस, चीन, भारतका क्रान्तिहरू बिना-बलिदान पूरा भएका थिए ? के नेपाली विद्रोह र सङ्घर्षहरूमा नै बलिदान भएको थिएन र ? निश्चय नै भएको थियो । विश्वका हरेक कुनामा विद्रोही र क्रान्तिकारीहरूको रगत लतपतिएको छ । महान् समाजवादी क्रान्तिहरूमा पनि क्रान्तिकारीहरूको रगत बगेको छ तर बलिदानले न क्रान्ति रोकिएको छ, न त बलिदानको त्रासले नै क्रान्तिबाट क्रान्तिकारीहरू पछि फर्किने कुरा आउँछ । क्रान्तिमा प्रभाकरण पनि बन्न सकिन्छ, लेनिन, माओ र फिडेलहरूले हासिल गरेको विजय पनि पाउन सकिन्छ । यसको लागि हरदम आफूलाई तयार राखेर नै क्रान्तिकारीहरूले क्रान्तिको जिम्मेवारी उठाउने हो । हामी त्यसका लागि तयार भएर नै एकीकृत जनक्रान्तिको मार्गमा अगाडि बढेका छौँ । सच्चाइ यो पनि छ कि आत्मसमर्पणवादी र प्रतिक्रान्तिकारीहरूले न प्रभाकरणको जोखिम लिनुपर्छ, न त क्रान्तिको महान् गौरव नै प्राप्त गर्न पाउँछन् । उनीहरू केवल भौतिक सुखको लालचमा मालिकहरूको दास हुन मात्र योग्य हुन्छन् ।

<p>शुभकामना</p>
<p>नयाँ वर्ष २०७६ सालको सुखद अवसरमा सम्पूर्ण नेपालीहरूको सुस्वास्थ्य, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौँ ।</p>
<p>सिजी हार्डवेयर</p>
<p>पोखरा, कास्की</p>

<p>शुभकामना</p>
<p>नयाँ वर्ष २०७६ सालको सुखद अवसरमा सम्पूर्ण नेपालीहरूको सुस्वास्थ्य, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौँ ।</p>
<p>मोहन लम्साल, अध्यक्ष</p>
<p>मकालु एड्भेन्चर ट्राभल ग्रुप</p>
<p>अमृत मार्ग, भगवती बहाल, ठमेल, काठमाडौँ</p>
<p>फोन : ०१-४४२०१३६, ४४१७५२२</p>

प्रधानमन्त्रीलाई नयाँ वर्षको शुभकामना

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा वलीज्यू
नयाँ वर्षको शुभकामना छ !

जब तपाईंले लाखौं युवाहरू, आमसर्वसाधारणले देखेभोगेका कट्टा सत्यहरू र असन्तुष्टिका आवाजलाई नमिलेका प्रश्न वा 'राजनीतिको आवरणमा हिंसा' भनेर फेरि पनि आफ्नो अहङ्कारलाई 'क्यारी ओभर' गर्नुभयो २०७६ सालको सुरुआतमा, म अरू अपेक्षा राखिदैन तर तपाईंका भाषामा केही प्रश्न गर्न चाहन्छु । भ्रष्टाचारविरुद्धको अभियान बन्यो २०७५ साल भन्नुभयो (यसमा हामी हार्नुपर्ने हो वा प्रश्न गलत भयो ? व्यापारघाटा १५ खर्ब, नेपालीको ऋण सात हजार थपियो, महालेखाले आर्थिक अनुशासन ध्वस्त भयो भन्नु, सर्वोच्चले एनसेललाई दोषी देखाउनु, मेलम्चीको गति तपाईंका पालामा अवरूढ हुनु, सेना बहसमा तानियो र नेपालमा धार्मिक अतिक्रमणको बीजरोपणमा सरकार संलग्न हुनुले तपाईंका प्रशंसकले पनि के ठाने ? तपाईंले देखाएका प्रगतिको सूचीभित्र आमजनताको बिहानबेलुकी कहाँ जोडिएको छ ? कानुन बनाएको वर्षका रूपमा उत्सव मनाएर भोक मर्दैन, बेरोजगारी टर्दैन । तपाईंको सम्बोधन सुनेर मान्छे हरेक दिन देश छोडेरहेका छन् । आधा घन्टामा दर्जनौं कानुन पारित गरिएका छन् र तिनीहरूमा भएका त्रुटि सच्याउन अब अर्को वर्ष पनि लाग्ला सायद ।

म प्रश्न परिवर्तन गर्छु, तपाईंको प्रशासनले हिरासतमा लिएका

सयौं युवा तथा राजनीतिक अभियन्ताहरू को हुन् ? आफूलाई पायक पर्ने प्रश्न सोध्न सिकाउनुभएको छ । तरिका ठिकै हो तर यथार्थ के हो भने तपाईंहरूलाई जागिर खाना पठाउने जनता सबैखाले प्रश्न सोध्न स्वतन्त्र छन् । जबाफ छैन भने त्यो तपाईंको बाध्यता हो र इमानदारी होइन । प्रश्न अहिले जनताले सोधेका छैनन् । तपाईंवरिपरिका घटना स्वयम् प्रश्न बनेका छन् । बालुवाटारको जग्गा, वाइडबडीबारेको मौनता, सुनकाण्ड, स्थानीय सरकार र केन्द्रको भ्रष्टाचार, जनआवाज र विमतिस्संगको 'फोबिया' जस्तो देखिने सरकारी रबैया, गाउँमा अकारण गरिएका गस्ती र भड्का मुद्दा, तपाईंका माननीय सभासदको हिस्साको अबैत बजेट, पानीपैधरो बनेको अमेरिकामोह, इन्डोयासिफिक रणनीति र नेपालको पोजिसन, बेलगाम दाता वा गैरसरकारी पैसाको व्यवसाय, करप्सन पर्सेप्सन इन्डेक्समा लज्जाजनक अवस्था आदि तथ्यबारे जबाफ दिनुभएन । प्रश्न गर्न सिकाउनुहुन्छ ? प्रश्न तपाईंको वरिपरि आफैँ नाचिरहेका छन् ।

लगानी सम्मेलन सफल भयो कि असफल ? एउटा एनेकडट प्रयोग गर्नुभएछ 'नेपाल विश्वको उदाउँदो अर्थतन्त्र' भनेर । सरकारको प्रशंसा भयो रे ! नेपाली बैङ्कको पैसा विदेशी परियोजनालाई सुनिश्चित गर्नु लगानी सम्मेलनको सफलता हो ? सतलजले अरुण बनाउने हो कि नेपालीले बनाएर सतलज (भार

त) लाई सुम्पने हो ? समाजको चरित्र र चाहना शान्ति र समृद्धि भन्नुभयो, प्रश्न सरकारको चरित्रको हो । युवा र खोलाबाहेक बेच्ने के छ ? रेमिट्यान्स कृषि र पर्यटनबाहेक धान्ने के छ ? यी कुनै पनि क्षेत्रमा समेत ध्यान छैन किनकि तपाईंहरू हरेक साताको हाटबजार जाँदा फरक लुगा लगाएजस्तो मौसमी कुरा गर्नुहुन्छ ।

आमजनताका प्रश्न पुरानै छन् । दलाल अर्थव्यवस्था आफैँ सकिन्छ ? नेपालमा रोजगारी खै ? नीतिगत भ्रष्टाचारको धमिराबाट देश कहिले मुक्त हुन्छ ? नेताकेन्द्रित शासनको सट्टा जनताकेन्द्रित शासन कहिले आउँछ ? मिचिएका सीमा फिर्ताका लागि के पहल र नतिजा आयो ? स्वास्थ्य, शिक्षाजस्ता आधारभूत कुरा राज्यले जिम्मा कहिले लिन्छ ? स्वास्थ्य बिमा कहाँ पुग्यो ? युवालाई बिनाधितो ऋण कहाँ छ ? नयाँनयाँ शिलान्यास र घोषणाले फुस्यो छैन । चाइनाबाट चुचो भएको रेल सिमानामा छ कि नुवाकोटतिर आइपुग्यो ? तपाईं प्रश्न सोध्ने तरिका होइन, उत्तरको तयारी गर्न सिकनुपर्छजस्तो लाग्छ । तपाईंको शुभकामना मन्तव्य कुनै एनजीओको आवधिक समीक्षा होइन, शासन हातमा भएका कार्यकारीले आफूले बोलेको वाचाको नतिजामूलक र तथ्यपरक जबाफ दिनु हो ।

एक वर्षमा चमत्कार किन भएन भनेर कसैले सोधेकै छैनन् । कट्टा यथार्थ के हो भने तपाईंका सल्लाहकारहरू र मन्त्रिपरिषदमा डराएका

मान्छे छन्, जागिर खाने र जागिर जोगाउनेभन्दा माथि सोच्ने कसैलाई फुस्यो र हिम्मत छैन । तपाईंको असल सल्लाहकारले तपाईंलाई यो पनि सिकाउँदो हो- गल्ती र कमजोरी धेरै गरिएको छ । व्यावहारिक र नीतिगत सीप पुगेन । राजनीतिक व्यवहार गर्न जानिएन । स्टेट र पार्टीलाई कर्परेट इन्फेक्सन भयो, सुधार्न चाहन्छौं भन्नु थियो । तपाईंलाई यो बुढेसकालमा गलत देखिन नपरोस् भन्ने छ, तपाईंलाई सही थापेर आफू बनिबन्नेको घेरामा परेको प्रस्टै हुन्छ । खेर, तपाईंको काम तपाईंको जिम्मा । तर ठूलो तुक र अर्थको नभए पनि, धेरै बेतुकका कुरा आउन छोड्नु । यसले नयाँ वर्ष अलि राजनीतिक र वैचारिक बहसको मार्गमा जानेछ । आज नेपालले बहाना होइन, नतिजा खोजेको छ र ती नतिजा यो 'डिजाइन डिफेक्ट' भएको मेसिनले निकाल्दैन । यो व्यक्तिगत कुराभन्दा धेरै माथिको प्रश्न हो । तपाईं असफल भए एउटा तपाईंको चित्त दुख्ला तर तपाईंले बिगारेको र थोपरेको सारा कुरा पूरै नेपालले भोग्नुपर्छ । नयाँ वर्षमा नयाँ युग आउँदछ, तरिका नफेरी तथ्य फेरिन ।

यो दलालको घेराबन्दीभित्रको सत्ताबारे बुझेपछि, आफू प्रधानमन्त्री नभएको भए तपाईं पनि लड्न तयार हुनुहुन्छजस्तो लाग्छ ।

नरबहादुर कार्की

इन्जिनियरिङ कलेजको सम्पत्ति हडपन खोज्नेहरूलाई अर्को झड्का, छानबिन नरोक : सर्वोच्च

■ रातो खबर संवाददाता / काठमाडौँ

भक्तपुरको दुवाकोटस्थित नेपाली इन्जिनियरिङ कलेजको सम्पत्ति दुरुपयोग भइरहेको आवाज उठेपछि छानबिन भइरहेकै समयमा सम्पत्ति हिनामिना गर्ने पक्षले छानबिन नगराउन माग गर्दै सर्वोच्चमा दिएको निवेदनमा निवेदकको आशयविपरीत छानबिन रोक्नु नपर्ने आदेश भएको छ । यो आदेशपछि अख्तियारका आयुक्तलाई समेत घुस ख्वाएर गम्भीर विवादमा मुछिएको पक्षको स्वार्थमा ठूलो झड्का लागेको छ ।

सर्वोच्च अदालतले यही वैशाख २ गते नेपाल इन्जिनियरिङ कलेज दुवाकोट भक्तपुरको अनियमितताबारे सङ्घीय संसदले गरिरहेको छानबिन रोक्नु नपर्ने आदेश गरेको हो । न्यायाधीश

ईश्वरीप्रसाद खतिवडा र तेजबहादुर के.सी.को संयुक्त इजलासले कलेजमा भइरहेको अनियमिततामाथि छानबिन गर्नु नपर्ने भन्दै परेको रिट निवेदनमाथि सुनुवाइ गर्दै छानबिन रोक्नु नपर्ने आदेश गरेको हो । कलेज संस्थापकमध्येका एक उपेन्द्र गौतमले कलेजमा भइरहेको छानबिन सङ्घीय संसदले छानबिन गर्न क्षेत्राधिकारभित्र नपर्ने भन्दै रोक्न माग गरी अन्तरिम आदेश माग गरेका थिए । उनले मागेको अन्तरिम आदेश दिन सर्वोच्चले अस्वीकार गरेको छ ।

'छानबिन गर्ने सम्बन्धमा पत्राचार भएको देखिन्छ । सर्वाधिक महत्त्वका शैक्षिक प्रतिष्ठानको कामकारवाहीमा अनियमितता भएनभएको छानबिन गर्न आवश्यक र स्वाभाविक हुने देखिएको'

सर्वोच्चको आदेशमा उल्लेख छ, निवेदकले उठाएका कानुनी प्रश्न निवेदनको अन्तरिम सुनुवाइका सन्दर्भमा निरूपण गर्न उपयुक्त हुने प्रकृतिको देखियो ।

सङ्घीय संसदलाई विपक्षी बनाई दर्ता गरेको रिट निवेदनमा सङ्घीय संसदको क्षेत्राधिकारको प्रश्न उठाएका निवेदकलाई सर्वोच्चले अन्तरिम आदेश दिन अस्वीकार गरेको हो । इन्जिनियरिङ

कलेजमा भएको अनियमितताबारे सङ्घीय संसद र शिक्षा मन्त्रालयले दुई समिति गठन गरी छानबिन गरिरहेका छन् । कलेजमा भएको आर्थिक अनियमितता र कलेज सञ्चालकको मोडालिटीबारे मन्त्रालयबाट गठित दुईवटा समितिले छानबिन गरिरहेका छन् । छानबिन नै रोक्न माग राखेर कलेज सञ्चालकमध्येका गौतमले अन्तरिम

आदेश माग्दै रिट निवेदन दर्ता गरेका थिए । नेपाल इन्जिनियरिङ कलेजको सम्पत्ति निजीकरण गर्ने प्रयास असफल भएपछि भ्रष्टाचार प्रकरणमा मुछिएर फरार रहेका कलेज सञ्चालकमध्येका एक लम्बोदर न्यौपानेको समर्थक रहेका गौतमले निवेदन दर्ता गरेका हुन् । अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका पूर्वआयुक्त राजनारायण पाठकलाई ७८ लाख घुस

ख्वाएपछि भ्रष्टाचार मुद्दा लागेका फरार न्यौपानेलाई बचाउन कलेज निजीकरण पक्षधरमध्येका गौतम सक्रिय बनिरहेका छन् । कलेज संस्थापकमध्येका गौतमले लम्बोदर कलेज निजीकरणको प्रोत्साहनका लागि लागेका छन् । लम्बोदरलाई जोगाउन गौतमले दौडधुप थालेका हुन् ।

गौतमले पछिल्लो समय सङ्घीय संसदको कामकारवाहीलाई चुनौती दिँदै नेपाल इन्जिनियरिङ कलेजको कागजात दुरुपयोग गर्दै कलेजका तर्फबाट भने रिट निवेदन दर्ता गरेका प्रिन्सिपल हरिकृष्ण श्रेष्ठले बताए । इन्जिनियरिङ कलेज संस्था दर्ता ऐन २०२४ बमोजिम दर्ता भएको संस्था हो । सामाजिक संस्थालाई निजीकरण हुनबाट बचाउनका लागि रातो खबर साप्ताहिकले निरन्तर समाचार सम्प्रेषण गर्दै आएको छ ।

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०७६ सालको सुखद अवसरमा सम्पूर्ण दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरूमा सुस्वास्थ्य, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको **हार्दिक शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

INTERNATIONAL JOB LINK PVT.LTD.

Chakrpath, Maharajgunj, Kathmandu
Tel : 01-4016120, 4016201
email : info@intljoblink.com.np, hellorajz@gmail.com
www.intljoblink.com.np

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०७६ सालको सुखद अवसरमा सम्पूर्ण दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरूमा सुस्वास्थ्य, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको **हार्दिक शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

सिद्धार्थ गौतम ओभरसिज प्रा.लि.

नारायणगोपाल चौक, चक्रपथ, काठमाडौँ

जनताको जलविद्युत कार्यक्रम

सान्जेन जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड SANJEN JALAVIDHYUT COMPANY LIMITED

महाराजगंज, काठमाडौँ फोन नं. ०१-४३७४२७५, फ्याक्स नं. ०१-४३७५३९९
URL: www.sjcl.com.np, email: sanjenhcl@gmail.com

साधारण शेयरको सार्वजनिक निष्काशन तथा बिक्री खुल्ला वारेको सूचना

सान्जेन जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडद्वारा निर्माणाधिन सान्जेन माथिल्लो (१४.८ मे.वा.) तथा सान्जेन जलविद्युत आयोजना (४२.५ मे.वा.) को लागि कम्पनीको प्रति साधारण शेयर १००/- अंकित दरका ५४,७५,००० किता मध्ये ५ प्रतिशत अर्थात् २,७३,७५० किता साधारण शेयरहरू सामूहिक लगानी कोषको लागि तथा ४ प्रतिशत अर्थात् २,९९,००० किता साधारण शेयरहरू कम्पनीका कर्मचारीहरूलाई संरक्षण गरिएको र बाँकी ४९,८२,२५० किता साधारण शेयरहरू **मिति २०७६ वैशाख ०६ गते शुरुवादेखि** सर्वसाधारणहरूमा निष्काशन तथा बिक्री खुल्ला गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि सूचित गरिन्छ ।

विवरण	वास्तविक				प्रक्षेपित			
	आ.व. ०७२/०७३	आ.व. ०७३/०७४	आ.व. ०७४/०७५	आ.व. ०७५/०७६	आ.व. ०७६/०७७	आ.व. ०७७/०७८	आ.व. ०७८/०७९	आ.व. ०७९/०८०
प्रति शेयर नेटवर्क (रु.)	६७	६५.२	६६.३२	६६.०५	९०२.८४	९९७.७०	९७७.२९	९९८.४२
प्रति शेयर आम्दानी (रु.)	(०.९४)	(२.२४)	(०.२६)	(१.३७)	६.७६	२०.८७	२३.५०	२६.२९

दुवै आयोजनाको कुल लागत आयोजना सम्पन्न हुने अवधिम्म IDC सहित ८ अर्ब ६५ करोड रहेको र प्रति मेगावाट लागत १५ करोड ६ लाख रहेको छ ।

लगानीको Normal Pay Back Period ६.७ वर्ष तथा Discounted Pay Back Period १०.४ वर्ष रहेको छ ।

क्रेडिट रेटिङ्ग सम्बन्धी व्यवस्था :

कम्पनीको सर्वसाधारण तर्फको शेयर निष्काशनका लागि "क्रेडिट रेटिङ्ग नियमावली, २०६८" को नियम ३ मा भएको व्यवस्था बमोजिम नेपाल धितोपत्र बोर्डबाट अनुमति प्राप्त क्रेडिट रेटिङ्ग संस्था इन्का नेपाल लि., डिब्लिबजार, काठमाडौँबाट क्रेडिट रेटिङ्ग गराई "इन्का एनपि आईपिओ ग्रेड ४+" प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको छ । यस कम्पनीले "इन्का एनपि आईपिओ ग्रेड ४+" Below-average fundamentals प्रमाणपत्र पाएको छ । साथै, +[Plus] चिह्नले "Better position within the grading categories concerned" भन्ने जनाउँछ ।

दरखास्त दिनुपर्ने न्यूनतम शेयर :	१० किता	दरखास्त दिन पाउने अधिकतम शेयर :	२,००० किता
----------------------------------	---------	---------------------------------	------------

सि.नं.	दरखास्त फारम प्राप्त गर्ने र बुझाउने स्थान :
१	नेपाल धितोपत्र बोर्डबाट स्वीकृती प्राप्त गरेका सम्पूर्ण सि-आरवा (C-ASBA) सदस्य बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरू र तिनका तोकिएका शाखा कार्यालयहरू तथा CDSC को Mero Share बाट पनि आवेदन दिन सकिनेछ ।

साधारण शेयरको निष्काशन खुल्ला तथा बन्द मिति

निष्काशन बन्द हुने मिति (छिटोमा) :	२०७६/०९/१० गते वैकिङ्ग समय पश्चात्
निष्काशन बन्द हुने मिति (हिलोमा) :	२०७६/०२/०५ गते वैकिङ्ग समय पश्चात्

धितोपत्रको नियमावली अनुसार कम्पनीको यस अधिको शेयर निष्काशनबाट शेयर प्राप्त गरिसकेका र आयोजना प्रभावित रसुवा जिल्लावासीको लागि पछि शेयर निष्काशन गरिने हुँदा यस निष्काशनमा सहभागी हुन पाउने छैनन् ।

यस निष्काशन सम्बन्धी विस्तृत जानकारी मिति २०७५ चैत्र २६ गतेको "गोरखापत्र राष्ट्रिय दैनिक" मा प्रकाशित आह्वान-पत्र तथा तत् सम्बन्धि विस्तृत विवरण कम्पनी, धितोपत्र निष्काशन/ सह-निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक र निजहरूको website बाट समेत प्राप्त गर्न सकिनेछ ।

वित्तिय निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक:

नागरिक लगानी कोष
वर्षा बालेपर, काठमाडौँ ।
फोन नं. ०१-४२५९९, ०१-४२५९९, फ्याक्स नं. ०१-४२५९०

सह-निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक:

SUNRISE CAPITAL LTD.
सुनराइज बैंक लिमिटेडको सहायक कम्पनी।
१०१-१०२, बन्धी, बन्धी, काठमाडौँ । फोन नं. ०१-४३७५३९९

सह-निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक:

NMB CAPITAL LIMITED
सह-निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक।
फोन नं. ०१-४३७५३९९

अशोक सुवेदी

सपनाहरूको लावालस्कर : समकालीन मार्क्सवादी कविता

अधि बढिरहेको एउटा चेतनावहक दस्तालाई
कुरूप डोगडीले बन्दुक तेस्यो र सिङ्गो यात्रा रोकेको
ठान्यो ।

...
विस्फोटक पदार्थ राखेर
भूट्टा मुद्दा त चलाइस् ए कुरूप डोगडी ।
तर त्यो विस्फोटक तैरै टाउकोमाथि पड्कने कुप थाहा
पाइनस्

मुद्दा त चलाइस् ए हराम डोगडी !
तर परिभ्रमित गरिरहेको पृथ्वीमाथि पनि चलाइस्
तेरो भूट्टा मुद्दाले पृथ्वी एक सेकेन्ड पनि रोकिँदैन
मुद्दा त चलाइस् ए नरपिचास डोगडी
तर बूढीगङ्गा बम पाइन भनेर चलाइस्
जतिसुकै बाँध बाँधे पनि
बूढीगङ्गा कर्णालीमा मिसिए सागरमा पुगिछाड्नेछ ।

ए कुरूप डोगडी
तँ र उनीहरू त वादी-प्रतिवादी भइहाल्यौ
एक दिन सुन्दर डोगडीले
पर्दा च्यातेर गवाही दिनेछ
र अपराधी को हो ?

इतिहासले फेसला
सुनाउनेछ ।

सम्पादकीय/प्रकाशकीय
भूमिकामा भनिएभैँ यस
सङ्ग्रहले विशेषगरी तीनवटा
मूल सन्दर्भ उठान
गरेको छ : प्रथमतः दस
वर्षसम्म सञ्चालित
जनयुद्ध र जनयुद्धका
तत्कालीन नायकहरूले
वर्गदुस्मनसँग आत्मसमर्पण
गरेपछि एकीकृत जनक्रान्ति
कार्यदिशा विकसित भएर
कार्यान्वयनको चरणमा
रहेको अवाधिलाई
स म क ा ली न त ा क ा
रूपमा परिभाषित
गरेको छ । राज्यसत्ताको
स्वरूप सामन्तवादी,
अर्धसामन्तवादी हुँदै
दलाल पुँजीवादमा
भ्रष्टीकृत यो समयवाधि
नै प्रस्तुत कविताले
बोकेको समकालीनता
हो । यसरी हेर्दा २०५०
को दशकदेखि २०७०
को दशकको मध्य
अर्थात् राष्ट्रिय रूपमा
दलाल पुँजीवाद र अन्तर्राष्ट्रिय

रूपमा भारतीय साम्राज्यवाद र अमेरिकी साम्राज्यवादका विरुद्ध
सङ्घर्षको समयवाधि हो । राष्ट्रिय रूपमा सामन्तवादको केन्द्रीय
अभिव्यक्ति राजतन्त्रको अन्त्य, रूपमा सामन्तवादको अन्त्य र
गणतन्त्रको स्थापना तर सारतः नयाँ जनवाद र सामन्तवादको
स्थान दलाल पुँजीवादले कब्जा गरेको अवस्था र जनयुद्ध
सञ्चालन गरेको मूल नेतृत्वले दलाल पुँजीवादलाई आदर्श बनाएर
मालेमावादीहरूमाथि सामाजिक फासिवादी, दलाल पुँजीवादी
शोषण, दोहन र अत्याचार लादिरहेको समय समकालीनताको
परिभाषा बनेको छ । यो मार्क्सवादी विश्लेषण र संश्लेषणमा
आधारित रहेको छ । राष्ट्रिय रूपमा दलाल पुँजीवादका विरुद्ध
र अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा साम्राज्यवाद/उत्तरसाम्राज्यवाद र उत्पीडित
राष्ट्र/वर्गबीचको सङ्घर्षको चरण नै समकालीनता हो भन्ने
सङ्ग्रहको प्रकाशकीयमा उल्लेख छ ।

यही सकालीनता भल्काउनका लागि धर्मन्द् बास्तोला 'कञ्चन'
को 'परिवर्तन सुनिश्चित भै उदाउनेछ' शीर्षक कविताका
केही पदावली हेर्ौ-

विगतका गद्दारहरूको बिँडो थामेर
फेरि एकचोटि विश्वासघात गरे पनि
स्वदेशी, विदेशी प्रभुप्रति तिमीले आत्मसमर्पण गरेर
क्रान्तिकै विसर्जन गर्न सार्थौँ षड्यन्त्र गरे पनि
समाजका अन्तरविरोधहरूले न यो यात्रा रोक्न सक्छ
इतिहासप्रति गरेका अपराधहरूले
न तिमीलाई चैनको जीवन जिउन दिन्छ ।

...
परिवर्तन त एउटा नियम हो, अविरल यात्राको
पात्रहरू जन्मन्छन्, हुर्कन्छन्, मर्छन् पनि
कसैको माफीमा तिमीले साफी पाए पनि
जनताको कठघरामा तिमीले उभिने पर्नेछ
इतिहास मार्न खोज्ने तिमीले, इतिहासमा आफैँ मरेपछि
तिमीले छेक्रे किन छेकिन्छ ? तिमीले रोकेर किन रोकिन्छ ?
महान् योद्धाहरू, परिवर्तनका पराक्रमीहरू इतिहासले
जन्माउँदै गर्छ

र नेपाली समाजको परिवर्तन सुनिश्चित भै उदाउनेछ ।
विगतमा समाजवादी यथार्थवादी सिर्जनाहरूलाई प्रगतिशील
वा अलि खुलेर भन्दा प्रगतिवादीसम्म भन्ने चलनजस्तै चलेको
थियो । यसो गर्दा मार्क्सवाद, लेनिनवाद र माओवादबाट च्युत
भइसकेका, संशोधनवादी, संसद्वादी र नाउँमा मात्र मार्क्सवाद
झुन्ड्याएका तर सिद्धान्त र व्यवहारमा सुधारवादी, यथास्थितिवादी
र बुर्जुवाकरण भइसकेकाहरूले पनि आफूलाई प्रगतिशील,
प्रगतिवादी वा मार्क्सवादी हुँ भनेर झुक्याएको अवस्था थियो
तर अबको मार्क्सवादी स्रष्टा मालेमावादी स्रष्टा हो र हुनुपर्छ
भनेर सङ्ग्रहले विशिष्टीकृत गरेको छ । यसअघि विभिन्न
किसिमका अन्धविश्वास, रूढि, परम्परावाद, आस्तिकता वा
सारमा अध्यात्मवादबाट प्रभावित र त्यससँग सालनाल गाँसिएका
स्रष्टाहरूले पनि प्रगतिशीलताका नाउँमा मार्क्सवादको भ्रष्टीकरण
गर्ने सुविधा पाइरहेका थिए । अब यो सङ्ग्रहको प्रकाशनपछि
इतिहास र वर्तमानलाई त्यस किसिमको अवसरवादबाट मुक्ति
दिलाउने प्रयास अधि बढ्ने देखिन्छ । तुच्छ स्वार्थमा अल्भिएर
गैरमार्क्सवादीलाई पनि मार्क्सवादी पगरी गुथाउने कुप्रथाको पनि
अन्त्य हुने देखिन्छ । अबका मार्क्सवादी सिर्जना मालेमावादी
सिर्जना हुन् र तिनले मालेमावाद र एकीकृत जनक्रान्तिका
माध्यमबाट वैज्ञानिक समाजवाद र साम्यवाद स्थापना गर्ने
क्रान्तिका कलपुर्जाको काम गर्नेछन् भन्ने अपेक्षा गर्न सकिन्छ ।

स्रष्टा अनिल
शर्मा 'विरही'
'दुख' शीर्षकमा
लेख्छन्-
दुख
विगत
दुख/आगत झनै
दुख
कोराकतिर
जिउँदै कोलमा
पिसिएका चेपाङहरू
दुख्छन्
गर्तीले
झ्याङ्गाल पारिएका
चिउरीका बुटाहरू
दुख्छन् ।
शक्तिखोरतिर
कन्टेनरका चाबी दुख्छन्
प्रतीक काका !
तिम्रो रगतसँग
साटेका बन्दुकहरू
तिम्रो क्याप्टेनलाई
दुख्न छोडेपछि
तिमीलाई मात्रै दुखेर
के हुन्छ र !?
पुरानो क्याप्टेन
जनयुद्ध अलपत्र छाडेर
रगतसँग साटिएका
हतियार दुस्मनलाई

बुभुउँदै उसकै पाउमा लम्पसार परेपछिको नयाँ यथार्थ अनिल
शर्माको कविताले बोलेको छ र नयाँ हतियार बोकेर हिँड्न
आह्वान गर्दै खलनायकहरूको कुरूप यथार्थलाई यसरी
नाङ्गेभार पारेको छ-

दीपेन्द्र काका !
भन्नुस् न भन्थ्या-
कोराक बौलायो कि क्याप्टेन ?
कोराकलाई दुखेर प्यारीडाँडालाई के हुन्छ र !
बलवान् प्यारीडाँडाले
अयोध घोषणा गरिदिन सक्छ
इन्सास खोसेर
जुटा हाडहरू बाँडिदिन सक्छ
धरधरी रोडिदिन सक्छ
अप्सराहरूसँग छमछमी नाचिदिन सक्छ
प्यारीडाँडालाई कोसीको कहरभन्दा
लकरको गोपनीयता दुख्छ
दुख्छ/जताततै दुख्छ ॥

सङ्ग्रहका कविताहरूले नेपाली समाजको नयाँ
वर्गविश्लेषण गर्दै अब स्रष्टाहरूले पनि दलाल पुँजीवादविरुद्ध
एकीकृत जनक्रान्ति पक्षधर सिर्जना गर्नुपर्छ भन्ने सन्देश पनि
दिएका छन् ।

समकालीन मार्क्सवादी कविताको यस सङ्ग्रहमा अनुदित
कविता, सहिदका कविता, विगतलाई वर्तमानसम्म जोडिरहेका
केही अग्रज/स्थापित स्रष्टा र वर्तमानमा सिर्जनारत र नवोदित
स्रष्टाहरूका सिर्जना समेटिएका छन् । वर्तमानमा मार्क्सवादी धारामा
धेरै स्रष्टा क्रियाशील रहे पनि यो सङ्ग्रह प्रतिनिधि समयका
प्रतिनिधि स्रष्टाका प्रतिनिधि रचनाहरू बेकेर आएको छ । कयौँ
स्रष्टाका सिर्जना यहाँ समेट्न छुटेका छन् । यसमा जनयुद्ध सिर्जित
नयाँ यथार्थ, मार्क्सवादी, समाजवादी यथार्थवादी धारामै कलम
चलाइरहेका अग्रज स्रष्टाका रचना पनि समावेश गरिएको छ ।

जनयुद्धकालीन कवि आरपी तिमिल्सिनाले जनयुद्धमा
लामबद्ध दलित योद्धालाई फेरि एकीकृत जनक्रान्तिमा लामबद्ध

गराएका छन् 'धने अर्थात् विद्रोही' शीर्षकमा-
हाम्रै हस्तिहाडले बनेका
सनातनी महलहरूमा
विद्रोहको मशाल झोस्न र
मेरै पौरखबाट बनेको
घन बजान कम्मर कसेको
म उही क्या !

रूप र चोला फेरको
उहिले मलाई भकुर्ने साहूको घर
राता मान्छेसँगै 'सेबोटेज' गरेको
उहिलेको धनबिनाको धने कामी
उही क्या ! म धने अर्थात् कमरेड विद्रोही !

यस सङ्ग्रहमा समेटिएका रचनाहरूले दलाल पुँजीवादलाई
समाजवादको जामा लगाइदिएर देश र जनतालाई दोहन गरिरहेको
वर्तमान फासिवादी सत्ता र सरकारको यथार्थ चित्रण गरेका छन् ।

यो प्रतिबद्ध कविको रचनासङ्ग्रह हो । समकालीनता
दलाल पुँजीवाद, निगम पुँजीवाद र उत्तरसाम्राज्यवादसँग श्रमिक
वर्गले लडिरहेको एकीकृत जनक्रान्ति हो । जनयुद्धले निर्माण
गरेको नयाँ यथार्थपछि विकसित एकीकृत जनक्रान्तिको सफल
कार्यान्वयनले नै उत्पीडित श्रमिक/सर्वहारावर्गलाई मुक्ति दिनेछ
र वैज्ञानिक समाजवाद-साम्यवादको चरणसम्म पुऱ्याउनेछ भन्ने
भाव यस सङ्ग्रहमा सङ्गृहीत कविताले बोकेका छन् । यस
सङ्ग्रहमा सङ्गृहीत कविताले त्यसै दिशातर्फ लामबद्ध हुन र
एकीकृत जनक्रान्ति सफल पार्न ऊर्जा दिनेछन् ।

यस सङ्ग्रहमा सङ्गृहीत 'जीवन लक्ष्य' शीर्षकको कार्ल
मार्क्सको कवितामा देखिएको क्रान्तिकारी आशावाद यस्तो छ-
कठिनाइहरूदेखि रुने जीवन
मेरो लागि होइन
होइन मेरो औँधीजस्तो मनलाई
यो स्वीकार्य छैन ।
मलाई त एउटा महान र उँचो लक्ष्य चाहिन्छ
त्यसको लागि आजीवन सङ्घर्षको अटुट
सिलसिला चाहिन्छ ।

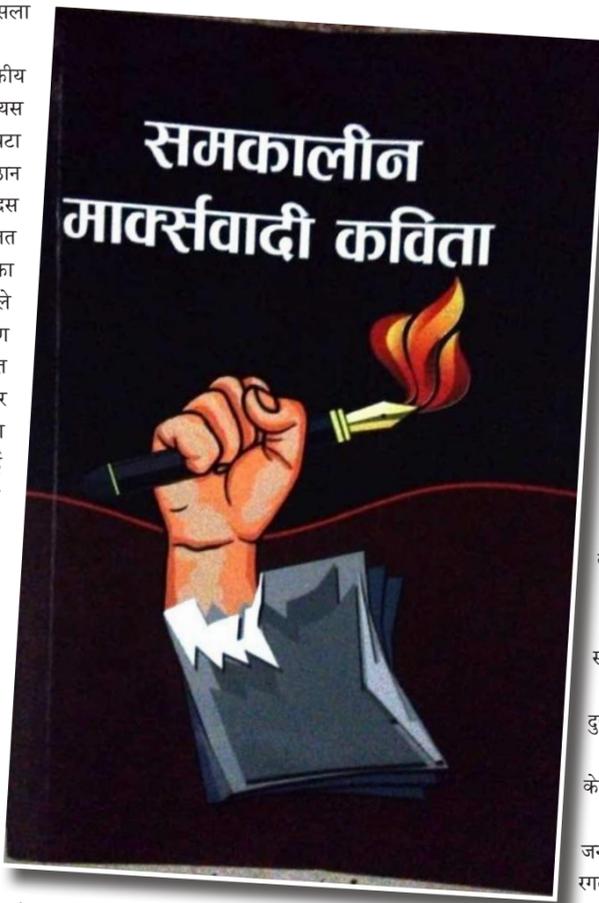
'त्यो एउटा औँधीमय वर्ष' शीर्षकको भ्लादिमिर इल्यच
लेनिनको कवितामा देखिएको क्रान्तिकारी आशावाद-
सबै एकजुट भएर खडा होऊ ।
जितको फेसला तिम्रो किसिलो मजदुर मुटुठीमा ।
हिम्मतले छाती तान ! नराम्रा यी दिन हटेर जानेछन्
एकजुट भएर तिमी मुक्तिका दुस्मनका विरुद्ध खडा होऊ !
वसन्त आउनेछ, आइरहेको छ, त्यो आइपुगेको छ ।
हाम्रो बहुप्रतिक्षित अनौठो सुन्दर त्यो लाल मुक्ति
बद्दै आइरहेछ हाम्रोतर्फ !

र 'चिङ्गाकाङ्गासानमा फेरि चद्दा' शीर्षकको माओ त्से
तुङ्को कवितामा देखिएको क्रान्तिकारी आशावाद-
बादल छुने मेरो पुरानो चाहना थियो
र, म फेरि चढेँ चिङ्गाकाङ्गासान ।
हाम्रो पुरानो किल्ला हेर्न
आएको छु धेरै दूरबाट ।
पुरानो दृश्यलाई फेरेछन् नयाँ परिवेशहरूले
जहाँतहाँ कोइली गाइरहेछन्, भँगेरा कराइरहेछन्
कलकलाइरहेछन् खोलानालाहरू,
र, बाटो पहाड हुँदै अकासिँदैछ,
एकपटक हुआगाड्ची कटेपछि
छैन कतै अप्त्यारा चुनौतीहरू ।

हुरी र बतास मर्चिचरेछ
जहाँ छन् मान्छेहरू
झन्डा र ब्यानरहरू फहरिरहेछन् ।
कविताको सन्देश र महान् जनयुद्धमा बलिदान गर्ने सहिदका
रचनाको क्रान्तिकारी आशावादमा समानता छ ।

'जारी रहनेछ हाम्रो सङ्कल्पको यात्रा' शीर्षक कवितामा
सहिद स्रष्टा कृष्ण सेन 'इच्छुक' लेख्छन्-
लामो अँध्यारो रातपछि
झलमलाउने उज्यालो प्रभातजस्तै
आजको कालो अँध्यारो चिरेर
हाम्रो आस्थाको साम्यवाद
एक न एक दिन जरुर झुल्केछ
हाम्रो निष्ठाको बीजबाट
एक न एक दिन जरुर
नयाँ जीवनको नवाङ्कुर फुट्नेछ
र एक न एक दिन जरुर
हाम्रो सुखद र ऐश्वर्यपूर्ण भविष्यको
सुन्दर सयपत्री फुल्नेछ ।
त्यस्तै स्रष्टा सहिद अञ्जान विरहीको 'प्यारो बन्दुक र म'

शीर्षक कविताले भन्छ-
युद्धभूमिमा योटा सेना म
बन्दुकसँग रमाउँछु
क्रान्तिको मीठो सङ्गीत बज्ने
प्यारो बन्दुक
नयाँ लय, सुर, ताल जन्माउँछ
जब यो बजाउन थाल्छु
भय सारा हटेर जान्छ ।

सपनाहरूको ...

त्यस्तै 'बेलिसरा' शीर्षक कवितामा म्रष्टा सहिद चुनु गुरुङ भनिन्छन्-
टुकी बालेर सिरानीमा राखेको कागजात
सुन्दर संसारको दस्तावेज
मयलले कलेटी परेको पटुकीमा बेरेर
भाले नबार्दै
एक ठाउँबाट अर्को ठाउँ पुर्‍याउँछे
हरेक फाँटमा सरिक हुन्छे बेलिसरा
तिमीले पत्ता लगाउन सके, के गर्छौ
बेलिसरालाई ?

थुप्रै अमानवीय यातना चखाउला
सर्वाङ्ग नाङ्गो पारेर चिथोरौला, परान
हालौला
चोक्टाचोक्टा पारेर मासु चपाउला बेलिसरालाई
तिम्रो सर्च अभियानले के सजाय दिन सक्छ
बेलिसरालाई ?
मृत्युसँग खेल्सकेकी छे बेलिसरा, ऊ
डराउँदैन

तिमी डराउँछौ आफ्नै अभियानको हारसँग
घाँसभित्र बम बोकेर हिँड्छे बेलिसरा
वास्तवमै राजनीतिक प्रतिक्रान्ति र सत्ताको
सामाजिक दलाल र फासिवादी कदमले वर्तमानमा
बेलिसराहरूलाई फेरि बन्दुक र बम बोकेर हिँड्ने
अवस्थामा पुर्‍याएको छ । सङ्ग्रहमा उल्लिखित '
हाम्रा गाउँबस्तीहरू' शीर्षकको सहिद शिव श्रेष्ठको
कविताले होस् वा नवराज शाही 'छलाङ' र
रक्तिमका कविताले उस्तै विचार र सन्देश प्रवाह
गरेका छन् ।

सङ्ग्रहमा अशोक सुवेदीको दिलमायाहरू
! निभा शाहको 'दैया', कुशल बोगटीको '
आस्थाको बिम्ब', भीम भारतीको 'त्यो वेणी
कब्जा गरेको दिन', डा. शिवशङ्कर बस्यालको
'यात्रीहरू', नारायण नेपालको 'इन्काउन्टर
चाहियो सरकार' करन दयालको 'सपना', आरोह
नेपालीको 'नहाँसैका मनहरू', शोभा दुलालको '
ऊ गयो', अमिनराज पौडेल 'अराप' को 'सायद
चिन्दैनी होला कमरेड' शीर्षक कविताले सहिद,
बेपत्ता योद्धाहरूको त्यागको स्मरण गर्दै विगतलाई
भुल्ने दलाल र गद्दारहरूलाई दुक्कोरेका छन् ।

यसैगरी सङ्ग्रहमा उष्णकण 'आजाद'
को तिमीलाई छूट छैन, करन दयालको सपना,
कुलदीप थापाको 'अभिलाश' को फागुन एक,

खेम थपलियाको सहिद र काठमान्डु, खोमा तरामु
मगरको के तिमी सपना देख्छौ ?, जनक महतारा
'सङ्केत' को परिचय फेरिएको उपनाम, जमुना
श्रेष्ठको सपना, झपेन्द्रराज वैद्यको न्यायको खोजी,
दुपडीराज अधिकारीको ख्वामितका आँखा, दुर्गा
शङ्करको देश, देवराज देउकीको क्रान्तिको
शुल्केयाम, पवित्रा तिमिल्सिना 'सुशीला' को
सन्ताराइज पथमा अविचल सन्ताराइज, पारस राहादी
मगरको म दुज्जो हुँ, प्रकाशसिंह रानाको गर्भ सङ्घर्ष,
प्रतिबद्धको राता मान्छेहरू, प्रतीक चन्दको महोदय
!, प्रसिद्धा शर्माको डीभी र ग्रिनकार्डको रात्रीभोज,
बिहानी मगरको तिम्पो शरीर ढल्दा, विष्णु अद्वितीयको
म आतङ्ककारी, बीपी विद्रोहीको बेनी आक्रमण,
भेषराज भुसालको कसले चिनेको छैन र ?, यमन
बस्नेत 'गुञ्जन' को गरिखाने जनताको मुक्तियुद्ध
यो, युवराज नास्तिकको किसानहरूको सरकार,
रचना केसीको वीरहरूको देश, रसुवाली कविको
पाटी कार्यालय र दास क्यापिटल, रूपा बुढामगरको
म हिँडेको बाटो, लम्जेल सङ्घर्षशीलको दुई
तिहाइ, शान्ता भण्डारीको तिमी मेरो किताब,
सीता विक 'सम्झना' को बिदाइको हात हल्लाएको
क्षण, सुमनसिंह पौडेलको अन्तिम उत्सव, सुरेश
सुवेदीको एक हूल मान्छे, खोमा तरामु मगरको 'के
तिमी सपना देख्छौ ?', मुक्तान थोबाको 'आमा र
आगो', हरिलाल महताराको हिरासत र हिमलाल
पराजुलीको त्यसै कविता लेखिदैन म शीर्षकका
कविता सङ्ग्रह गरिएको छ । सङ्ग्रहमा उदयबहादुर
चलाउने 'दीपक', मोहलाल चन्द 'आधार', बन्धु
चन्द, खुमा सुवेदी, रणबहादुर विकलगायत कतिपय
म्रष्टाका कविता छुटेका छन् ।

सङ्क्षेपमा, यो सङ्ग्रहले विगतका खराब
विरासतलाई तोड्दै एउटा नयाँ युगको आह्वान
गरिरहेको एकीकृत जनक्रान्ति, वैज्ञानिक समाजवाद
र साम्यवाद स्थापनाका लागि ऊर्जा दिने क्षमता
राख्ने आशा गरिएको छ । सम्पादक तथा प्रकाशक
अखिल नेपाल लेखक सङ्घ केन्द्रीय समिति
धन्यवादको पात्र बनेको छ ।

आस्थाकै आधारमा ...

महासङ्घले कविको गिरफ्तारीप्रति गम्भीर चासो
व्यक्त गर्नुका साथै म्रष्टा र संस्कृतिकर्मीको
कलम र विचारबाट तीर्सेर केपी वली सरकारले
धरपकड र दमन तीव्र पारेको भन्दै यस्ता हर्कत

बन्द गर्न र कविलाई तत्काल रिहा गर्न माग
गरेको छ ।

यसैबीच केही दिनअघि पक्राउ गरिएका
जनपत्रकार सङ्गठन नेपालका काठमाडौं
जिल्ला संयोजक जितेन्द्र महर्जनलाई ३ दिनचित्र
सर्वोच्चमा पक्राउको कारणसहित उपस्थित
गराउन सर्वोच्च अदालतले आदेश जारी गरेको
छ । न्हुगु ज्वजोलोप्पा पत्रिकाका प्रधानसम्पादक
रहेका महर्जनको रिहाइका लागि नेपाल पत्रकार
महासङ्घका तर्फबाट केन्द्रीय सदस्य जन्मदेव
जैसिले सर्वोच्च अदालतमा गत शुक्रबार बन्दी
प्रत्यक्षीकरण रिट दायर गरेका थिए ।

सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश पुरुषोत्तम
भण्डारीको एकल इजलासले पक्राउ गर्नाको
लिखित जबाफसहित बन्दीलाई उपस्थित गराउन
सोमबार आदेश दिएको हो । नेवा: भाषाको उक्त
पत्रिकाका प्रधानसम्पादक महर्जनको गिरफ्तारी
गैरकानुनी र संविधानविरुद्ध भन्दै बिनासर्त
रिहाइका लागि जैसिले रिट दायर गरेका थिए ।
गत चैत २६ गते दिउँसो पत्रिकाको कार्यालयमा
समाचार सम्पादन गरिरहेका बेला अपहरण
शैलीमा महर्जनलाई गिरफ्तार गरी एक दिन
चरम यातना दिएर जिल्ला अदालतमा म्याद थप
गरिएको थियो ।

पत्रकार महर्जनको रिटउपर सोमबार वरिष्ठ
अधिवक्ता एकराज भण्डारी, कपिलचन्द्र पोख्रेल,
कान्ति ढुङ्गाना, चूडाबहादुर तिवारीलगायतले
बहस गरेका थिए ।

अनुसन्धानका लागि भन्दै
सुदर्शनलाई १५ दिनको म्याद थप

रातो खबर संवाददाता/काठमाडौं

हाल ललितपुरको जाउलाखेल हिरासतमा
राखिएका नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका स्थायी समिति
सदस्य हेमन्तप्रकाश वली 'सुदर्शन' लाई हिरासतमा
राखेर अनुसन्धान गर्नका लागि १५ दिनको म्याद थप
गरिएको छ । सोमबार ललितपुरको लगनखेलस्थित
जिल्ला अदालतले सुदर्शनलाई १५ दिनको
म्याद थप गरेको हो । यसअघि उनलाई दुईपटक

म्याद थप भैसकेको छ । गत चैत ९ गते काभ्रेको
खानीखोलाबाट काठमाडौं आउँदै गरेको बेला नेता
सुदर्शनलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको थियो । पक्राउ
गरेको भोलिपल्टै चैत १० गते प्रहरीले जिल्ला
अदालत ललितपुरमा पेस गरेको थियो भने
पहिलोपटक एक साताको म्याद थप गरिएको थियो ।
त्यसपछि चैत १९ गते १५ दिनको म्याद थप गरिएको
थियो भने वैशाख २ गते सोमबार तेस्रोपटक म्याद
थप गरिएको हो ।

चारमहिने शिशुसहित आमा
गिरफ्तार

कैलाली : नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका
कार्यकर्तालाई सघाएको आरोपमा प्रहरीले
कैलालीबाट चारमहिने शिशुसहित सीता देउकरलाई
गिरफ्तार गरेको छ । नेकपाका कार्यकर्तालाई खाना
खुवाएको र हिरासतमा रहेका उनका देवर रूपलाल
देउकरबारे सामान्य सोधपूछ गर्ने भन्दै प्रहरीले
सीतालाई कैलालीको गोदावरी नगरपालिका ५
स्थित घरबाट ४ महिनाको शिशुसहित पक्राउ गरेको
हो । सीताको पारिवारिक स्रोतका अनुसार ४ महिने
शिशु र आमा दुवैलाई हिरासतमा राखिएको छ ।

महिलानेत्री कुमाल
गिरफ्तार

रातो खबर संवाददाता/गोरखा

अखिल नेपाल महिला सङ्घकी केन्द्रीय
सदस्य तथा नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीकी
गोरखा जिल्ला सदस्य अञ्जु कुमाललाई
प्रहरीले गिरफ्तार गरेको छ । जिल्ला प्रहरी
कार्यालयबाट खटिएको टोलीले उनलाई
गोरखा नगरपालिका ८, आयुर्वेदचोक
नजिकैबाट पक्राउ गरेको हो ।

छिटो, छरितो, भरपर्दो, सरल

सस्तो दरमा डकुमेण्ट, पार्सल तथा कार्गो नेपालको हरेक
ठाउँमा पठाउनु परेमा यती एअरलाइन्समा सम्पर्क गर्नुहोला ।

सम्पर्क: ०१ ८८८६९५७, ०१ ८८८६९८८८ Ext. १०८, ११८

Yeti Airlines operates 7 Jetstream-41 advanced turbo prop aircrafts catering to widest network sectors every day.

Yeti Airlines Domestic Pvt. Ltd. Corporate Office: Tilganga, Kathmandu, Tel: 4465888 Fax: 4465115 Reservations: 4464878 (Hunting Line), Kathmandu Airport: 4493901 Email: reservations@yetiairlines.com
Bhadrapur: 023-455232•Biratnagar: 023-536612•Tumlingtar: 029-575120•Janakpur: 041-520047•Bharatpur: 056-523136•Pokhara: 061-464888•Bhairahawa: 071-527527•Nepalgunj: 081-526556•Dhangadhi: 091-520004
For any service suggestions, call 977-1-4465888 (Ext. 621) or email us at feedback@yetiairlines.com

जनताको जलबिद्युत कार्यक्रम

रसुवागढी हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड
Rasuwagadhi Hydropower Company Limited

महाराजगंज, काठमाडौं, नेपाल, फोन नं. ०१-४३७१७४४, ४३७१७९४, फ्याक्स नं. ०१-४३७१७९२४
इमेल: rghpcl@gmail.com, वेबसाइट: www.rghpcl.com.np

साधारण शेयरको निष्काशन तथा बिक्री खुल्ला सम्बन्धी सूचना

रसुवागढी हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेडको प्रति शेयर रु.१००/- अंकित दरको जम्मा १,०२,६३,१५० किता साधारण
शेयरहरू मध्ये ४,१०,५२६ किता शेयर कम्पनीका कर्मचारीहरूलाई छुट्टयाइएको र ५,९३,१५७ किता शेयर सामूहिक
लगानी कोषको लागि बाँडफाँड गरिएको र बाँकी ९३,३९,४६७ किता साधारण शेयर मिति २०७६ बैशाख ६ गतेदेखि
सर्वसाधारणहरूमा निष्काशन तथा बिक्री खुल्ला गरिने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि सूचित गरिन्छ ।

दरखास्त दिन पाउने न्यूनतम किता : १० दरखास्त दिन पाउने अधिकतम किता : ५,०००

बिशेष अनुरोध:
नेपाल सरकार जनताको जलबिद्युत कार्यक्रम अनुसार जनताको अधिकतम सहभागिताको लागि सि-आस्वा (C-ASBA)
प्रणालीमा शेयर आवेदन गर्ने हालको व्यवस्था बमोजिम Dmat खाता र आफ्नो बैंक खाताको CRN नम्बर
लाई शेयर आवेदनमा सहभागि हुन अनुरोध छ ।

शेयर निष्काशन बन्द हुने मिति (छिटोमा) : २०७६ बैशाख १० गते (बैकिङ समय पश्चात्) ।
शेयर निष्काशन बन्द हुने मिति (दिलोमा) : २०७६ जेठ ५ गते (बैकिङ समय पश्चात्) ।

विवरण	वास्तविक		प्रक्षेपित	
	आ.व. २०७२/०७३	आ.व. २०७३/०७४	आ.व. २०७३/०७४	आ.व. २०७४/०७५
प्रति शेयर नेटवर्क (रु.)	६६१२०	६६१३०	६७१२६	१०११३३
प्रति शेयर आम्दानी (रु.)	(१०७५)	(०१६६)	(०१९१)	५६७
संचित नाफा (नेक्सा)	(६४,३०५)	(१२७,०६३)	(१४६,४५८)	२४९,५९१

प्रति मेगावाट लागत:
आयोजनाको प्रति मेगावाट लागत Interest During Construction (IDC) समेत रु.१५,९२,९२,२४१/-
(पन्ध्र करोड बाह्र लाख बाह्र हजार दुई सय एकचालीस मात्र) रहेको छ ।

विद्युत उत्पादन अनुमति पत्र : वहाल रहने अवधि २९०४।०८।२० सम्म रहेको छ ।

लगानी फिर्ता हुने अवधि:
Normal Pay Back Period : ८.९२ वर्ष र Discounted Pay Back Period : ९.३६ वर्ष रहेको छ ।

क्रेडिट रेटिङ्ग सम्बन्धमा
कम्पनीको प्रकाशित विवरणपत्र अनुसार साधारण शेयरको लागि "क्रेडिट रेटिङ्ग नियमावली, २०६८" को नियम ३ मा भएको
व्यवस्था बमोजिम नेपाल धितोपत्र बोर्डबाट अनुमति प्राप्त क्रेडिट रेटिङ्ग संस्था ईन्का नेपाल लि., डिल्लीबजार, काठमाडौंबाट
क्रेडिट रेटिङ्ग गराई मिति २०७५/१०/०८ मा "ईन्का एनपि आईपिओ ग्रेड ४+" प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको छ । "ईन्का एनपि
आईपिओ ग्रेड ४+" ले औसत भन्दा कम (Below Average Fundamentals) आधारहरू जनाउँदछ ।

आयोजना प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाको हकमा:
आयोजना प्रभावित क्षेत्र रसुवा जिल्लाका स्थानिय बासिन्दाहरूका लागि तोकिए बमोजिमको शेयर पछि निष्काशन
तथा बिक्री वितरण गरिने भएकोले यस निष्काशनमा आवेदन दिएको अवस्थामा उक्त निष्काशनमा निजहरूको
आवेदन स्वतः रद्द हुनेछ ।

यस निष्काशन सम्बन्धी विस्तृत जानकारीको लागि मिति २०७५ चैत्र २६ गतेको "गोरखापत्र राष्ट्रिय दैनिक"मा प्रकाशित
आह्वान-पत्र तथा तत् सम्बन्धी विस्तृत विवरण कम्पनी, धितोपत्र निष्काशन/सह-निष्काशन तथा बिक्री प्रवन्धकहरूको
कार्यालयबाट र निजहरूको वेबसाइट तथा नेपाल धितोपत्र बोर्डको वेबसाइटबाट समेत प्राप्त गर्न सकिनेछ ।

धितोपत्र निष्काशन तथा बिक्री प्रवन्धक:
Siddhartha Capital Limited
Investing happiness

सिद्धार्थ क्यापिटल लिमिटेड
पो.ब.नं. २१२००, नारायणचौर, नक्साल, काठमाडौं
फोन: ४४२०२४४/४४२०२२४, फ्याक्स: ४४२०२२९
वेबसाइट: www.siddharthacapital.com
इमेल: scf@siddharthacapital.com

अन्य निष्काशन तथा बिक्री प्रवन्धकहरू:
Global IME Capital Limited
पोस्ट बक्स नं. २५५९९, राष्ट्रिय माभार, लेभो तारला, जमल, काठमाडौं
फोन नं. ९७७-१-४२२२७६०, फ्याक्स: ९७७-१-४२२२७६०
E-mail: info@imecapital.com, Website: www.imecapital.com

NIBL ACE CAPITAL
Nepal Investment Bank Limited
पोस्ट बक्स नं. २५५९९, राष्ट्रिय माभार, लेभो तारला, जमल, काठमाडौं
फोन नं. ९७७-१-४२२२७६०, फ्याक्स: ९७७-१-४२२२७६०
E-mail: info@niblacapital.com, Website: www.niblacapital.com

SUNRISE CAPITAL LTD.
पोस्ट बक्स नं. २५५९९, राष्ट्रिय माभार, लेभो तारला, जमल, काठमाडौं
फोन नं. ९७७-१-४२२२७६०, फ्याक्स: ९७७-१-४२२२७६०
E-mail: info@sunrisecapital.com, Website: www.sunrisecapital.com

www.imeremit.com.np

IMEX
International Money Express
Fast, Reliable And Secure Remittance

छिटो, छरितो र भरपर्दो माध्यम
आइएमई बाटै पैसा पठाऔं

Toll Free
16600 151515

☎ +977 1 4430600 ✉ info@imeremit.com.np
☎ +977 1 4425800 📘 facebook.com/imeremit

ime गरा

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०७६ सालको सुखद अवसरमा सम्पूर्ण
दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरूमा सुस्वास्थ्य, दीर्घायु एवं
उत्तरोत्तर प्रगतिको **हार्दिक शुभकामना**
व्यक्त गर्दछौं ।

प्रो. याम बहादुर कुँवर

वालिङ फूलबारी गेष्ट हाउस

मित्रनगर, नयाँ बसर्पा, काठमाडौं

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०७६ सालको सुखद अवसरमा सम्पूर्ण दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरूमा सुस्वास्थ्य, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

रामेछाप नगरपालिका
वडा नं. ५, रामेछाप

जनसमुदायको हितका लागि यस्तो बृहत् आयोजना कार्यान्वयन गर्ने क्रममा सर्वसाधारणलाई पर्न गएको असुविधाप्रति खानेपानी तथा सरसफाइ मन्त्रालय र आयोजना कार्यान्वयन निर्देशनालय/काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड क्षमायाचना गर्दै यस कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनुहुन सम्बन्धित सबैलाई आग्रह गर्दछ।

मिति	स्थान	छलफलका विषयहरू	सहभागीहरू
चैत्र २३, २०७४	बल्खु	मेलम्ची आयोजनाका पाइपहरू बिछ्याउनुका काठमाण्डौ महा(नगरपालिका (कामपा) वडा नं १४ ले शुरू गरेका निर्माणकार्यहरूमा असर नपरोस् भनी सुनिश्चित गर्न आवश्यक समन्वय गर्ने	निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू, निर्देशनालयका पदाधिकारीहरू, स्थानीयबासीहरू
चैत्र २८, २०७४	होडीगाउँ	कामपा वडा नम्बर ५ का वडाध्यक्ष र स्थानीयबासीहरूसँग समन्वय गरी मेलम्चीको डिआइ पाइप बिछ्याउने कार्य सुचारु गर्ने	निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू, निर्देशनालयका पदाधिकारीहरू, स्थानीयबासीहरू
जेठ ७, २०७५	मैतीदेवी	खानेपानी आपूर्तिमा सुधार खानेपानीको पाइप बिछ्याइसकेपछि सडक पुनर्स्थापन	काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड र निर्देशनालयका पदाधिकारीहरू, स्थानीयबासीहरू
जेठ ९, २०७५	तपखैँ टोल, भक्तपुर	पाइपलाइन बिछ्याउने क्रममा बालीमा क्षति पुगेकोले त्यस वापत् क्षतिपूर्ति दिने पाइप बिछ्याउने क्रममा निजी जमीनको क्षति न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्य लिइ आवश्यक उपायहरू अपनाउने	स्थानीय महिलाहरू, निर्देशनालयका पदाधिकारीहरू
जेठ २८, २०७५	टोखा नगरपालिका	नगरपालिकाको वडा नं ९ मा पाइप बिग्रन गइ क्षति पुगेकोले क्षतिपूर्ति सम्बन्धमा छलफल पाइपको मर्मत	निर्वाचित प्रतिनिधिहरू, निर्माण व्यवसायी र परामर्शदाताका प्रतिनिधिहरू

गुनासा र सुक्तावको लागि
आयोजना कार्यान्वयन निर्देशनालय
काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड
अनामनगर, काठमाण्डौ
टोल-फ्री नम्बर: ११३९, फोन नं: ४२२२९८६, ४२२४९८६, एक्स्टेन्सन १३१, फ्याक्स: ४२२४०५७
www.kuklpid.org.np

नयाँ वर्ष २०७६ सालको सुखद अवसरमा सम्पूर्ण दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरूमा सुस्वास्थ्य, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

"Access to All"

गरिमा विकास बैंक लिमिटेड
Garima Bikas Bank Limited

नेपाल राष्ट्र बैङ्कबाट 'ब' वर्गको इजाजतपत्र प्राप्त सम्पत्ति

साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन लिमिटेड
द्वारा प्रवर्द्धित
इट ग्याँस

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI सर्टिफिकेटको गिज बाल्व र रबर कोट नै ब्रीकमा
- Recosको जाली भित्रको ३ तहको होजवाइप
- ३०० गजाम्बरको रेगुलेटर
- पुनः प्रयोग गर्न नसकिने प्लास्टिक सिल गर्नको डिभिजन्स
- कन्स्यूट प्रविधिकाले चल्ने एलएल. तौलमा रोडि आमा द्रुतक हुनेरोस

साल्ट ट्रेडिङ सँगसँगै उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

पशु सेवा विभागको सूचना

पशुपन्थी एवम् पशुपन्थीजन्य पदार्थमा देश आत्मनिर्भर उन्मुख रहेको सहर्ष जानकारी गराउँदै यस्ता वस्तुहरू आयात गर्दा संक्रामक रोग समेत सर्न सक्ने जोखिम रहेको सन्दर्भमा आयात निर्यात गर्दा पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५ र सोको नियमावली, २०५६ पालना गरी आयात निर्यात गर्न गराउन हुन सम्पूर्ण आयात र निर्यातकर्ता, व्यवसायी तथा अन्य सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूलाई अनुरोध गरिन्छ।

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालय

पशु सेवा विभाग

हरिहरभवन, ललितपुर

फोन नं ०१-५५४४७२७, वेबसाइट: www.dls.gov.np

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०७६ सालको सुखद अवसरमा सम्पूर्ण नेपालीहरूको सुस्वास्थ्य, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

प्रो. दिपक शेरचन

शेरचन स्टोर्स

सिर्जनाचोक, पोखरा, कास्की

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०७६ सालको सुखद अवसरमा सम्पूर्ण नेपालीहरूको सुस्वास्थ्य, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

SUNRAJ
WALL-TILES

Bishwo Raj Shrestha
9856020922
9816199293

BIJEN SUPPLIERS
New Road, Pokhara, Nepal
Tel: 061-536122
E-mail: bijensuppliers@yahoo.com

कालिञ्चोक दर्शन लिमिटेड
KALINCHOWK DARSHAN LIMITED

Pinglasthan-9, Gaushala, Kathmandu, Nepal
Ph. : 977-01-4113710 (Off.) 01-6632053(Res.)

E-mail : ashoksiwakoti2016@gmail.com
darshankalinchowk@gmail.com